

על פי התורה אשר יורור

Yorucha

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות

עומקא דדיןא

יחוד חלק ג

YICHUD PART III

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראי מקומות

עומק א דינא

Prepared by Rav Yosef Jacobovits

Posek at the Bais HaVaal

Rav Dovid Grossman
Rosh Bais HaVaal

Rav Baruch Fried
Dayan and Yorucha Project Editor

Rabbi Chaim Belsky
Head of Yorucha Development

Rav Ariel Ovadia
Dayan and Editor

Rabbi Yaakov Tescher
Director of Torah Projects

A project of BAIS HAVAAD
HALACHA CENTER

1.888.485.VAAD(8223) | ☎ 732.232.1412

WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA

YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

105 RIVER AVENUE, SUITE #301, LAKWOOD, NJ 08701

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanay

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

תוכן העניינים

חלק א' – גדרי איסור ייחוד

8	ICHOD DAORITIAH V'ICHOD DRIBBEN
13	ICHOD UM CHIBBI LAONI AO UCO'M
17	PATCH PTOCH LEROSHOT HARBIM
19	DLAT SEGORA VLA NULAH

חלק ב' – בעלה בעיר ואשתו עמו

34	HAYTER BEULA BEIR
38	AM BEULA AINO YICOL LABA
48	HAYTER AESTHO MASHMEROTH
54	NSEVAH BEMAKONIYAH

חלק ג' – פרטי דין ייחוד

62	NSHIM HARBAH VBI BTAIM
76	SAGIRAT DLAT BIN ANSHIM V'HANSHIM
79	DINI SHOMER
84	SHI'UOR AISOR YICHOD
90	ICHOD BEMOKOM SHISH MZLMAH

חלק ד' – ענייני אישות במסחר

98	AISOR LEA TIKRBO
105	HSTACLOT, TKEIUT KF V'SHAR NGI'UOT
112	SHALAT SHLOM LAASHA
116	HSHTAMOSHOT BAASHA

YORUCHA CORPORATE SPONSORS:

FOUNDERS & BUILDERS

לע"ג ר' אברהם נחמן ב"ר זאב ולפסון זצ"ל

In memory of
HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"L
 לע"ג הרב יוסף ישראלי ב"ר משה גROSSMAN זצ"ל

לע"ג ישראלי ליב בן מרדכי ז"ל,
 ברכה להאה בת אריה ליב ע"ה

LOWINGER FAMILY

ר' מאיר משה בן ציון הלי ז"ל • מיניקא בת משה שמואל
 ע"ה • ר' דוד בר ברוך בענדי ז"ל • אגדא בת משה דוד
 ע"ה • ר' יונה בן יצחק ז"ל • מרום בת חיים ע"ה

BARRY LEBOVITS & FAMILY

MR. HOWARD ZUCKERMAN Z"L
 לר' צבי יעקב בן פסח יהודה ז"ל

By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

ARYEH WEISS & FAMILY

MAAREH MEKOMOS DEDICATIONS

DINA DMALCHUSA & MINHAG BMAMMON

Dedication available

MISHPITEI HAMAMMON & HILCHOS GEZEL

Dedication available

GEZEL AKUM & GENEIVAS DA'AS

Dedication available

HALACHOS OF EMPLOYMENT

לע"ג ר' שלמה בן ר' אביגדור משה זל' | האשה מלכה בת ר' משה ע"ה | ר' יצחק יעקב בן ר' אליהו זל' | האשה רבקה בת ר' גבריאל חסן ע"ה

Dedicated by Mr. & Mrs. Avigdor Fried

CORPORATE CHAMETZ

Dedication available

Distribution sponsored by Reb Shimshon Bienstock & Family

in honor of the Yorucha Chabura at the Kollel Los Angeles and its Rosh Chabura - Rabbi Zalman Frager

PARTNERSHIPS & CORPORATIONS

Dedication available

BUSINESS & EMPLOYMENT ON CHOL HAMOED

Dedication available

COMMITMENTS & KINYANIM

Dedicated

לזכר ולע"ג ר' אברהם דוב ב"ר יצחק מנהם הכהן והענגראו ז"ל
 נפטר "ב' סיון תשעמו" תגנצבה. הונצח ע"י משפטונו

ONAAH & MEKACH TAOS

Sponsored by

Frankel Rubin Klein, Attorneys at Law
 Mayer S. Klein, Managing Partner
 Solving serious business problems. בע"ה

INFRINGEMENT & COMPETITION

Dedicated in memory of Rav Yehuda Kelemer זצ"ג

Young Israel W. Hempstead
 Led by R' David Felt,
 R' Aaron Gershonowitz

Etz Chayim Dogwood Park
 Led by Rabbi Dov Greer

TZEDAKAH & MA'ASER II

Dedicated by the Yorucha Chabura at

in honor of their
 Rosh Chabura
 הרב מיכאל שליטא"ה
 Monsey, NY

SHEMITAH & PRUZBUL

Dedicated

לע"ג ר' אברהם נחמן ב"ר זאב ולפסון זצ"ל

TZEDAKAH & MA'ASER I

Dedicated by the Yorucha Chabura at Khal Zichron Moshe Dov - Far Rockaway, NY
 in honor of their Mara D'asra and Rosh Chabura
 Rav Aaron Eliezer Stein Shlit'a

בכבוד ר' שמואל ברוך הייס ושפחתו ענ"ש

RIBBIS FUNDAMENTALS

This volume has been sponsored by

STEINMETZ | L.L.C.
 ATTORNEYS AT LAW

לע"ג ר' אברהם ברוך בן יעקב יצחק זל'

ולע"ג ר' מרדכי נגמבר מארך העצמיה ע"ה

RIBBIS IN COMMERCE

לע"ג ר' שלמה בן ר' אביגדור משה זל'
 האשה מלכה בת ר' משה ע"ה | ר' יצחק יעקב בן ר' אליהו זל'
 האשה רבקה בת ר' גבריאל חיים ע"ה

Dedicated by Mr. and Mrs. Avigdor Fried

LOANS, GUARANTORS, & BANKRUPTCY

Dedicated by the Yorucha Chabura at Lido Beach, NY in honor of their Rosh Chaburah, Rabbi Yakov Lowinger

PROFESSIONAL ADVICE AND MALPRACTICE

Dedication available

BROKERAGE AND LASHON HARAH IN BUSINESS

Sponsored by Mordechai & Chaya Klein

YICHUD AND GENDER-RELATED ISSUES

Dedication available

AVODAH ZARAH AND ISSUREI HANA'AH

Dedication available

HALACHOS OF YICHUD

Sugya Introduction

Concepts that will be discussed in this series of shiurim

The Mishnah and Gemara at the end of Kiddushin discuss the prohibition of *yichud*, which forbids a man to be secluded with unrelated women so as to avoid behavior that could lead to sin.

The Gemara speaks about numerous cases that may be exceptions to the general rule that a man and woman cannot be alone together. For example, the Gemara discusses possible leniencies when the door of the room is open or when the woman's husband is in town and might stop by at any time. It also mentions cases where *yichud* would not apply when certain safeguards exist, for example, the Gemara speaks about possible leniencies when the man's wife or a different relative is present or a child who is old enough to understand what is happening is present.

It's important to note that some instances of *yichud* are forbidden *m'dohraysia*, while others are forbidden *m'derabanan*. It is forbidden *m'dohraysia* for one man to be secluded with one woman. One man being alone with two women is usually forbidden *m'derabanan*.

Also, the *dohraysia* rules of *yichud* apply to a Jewish man being secluded with a Jewish woman. A Jewish man being alone with a non-Jewish woman is typically forbidden *m'derabanan*, even if it involves one man who is alone with one woman. As we will discuss in this series, there are practical differences in *Halacha* between a *Yichud* which is forbidden *d'ohraysia*, and those which are forbidden *d'rabanan*.

There are also several other decrees that Chazal instituted to avoid mingling of the genders, which we shall discuss. For example, the Rambam is of the opinion that physical contact in a personal way between a man and woman is forbidden *m'dohraysia*. Based on this, the Poskim discuss whether shaking hands is permitted or not.

Similarly, there is a prohibition to have a woman serve a man who is not her husband. Also one may not send personal regards to a woman, even through her husband. We will discuss the guidelines of these prohibitions as well.

QUESTIONS ON Yichud & Gender-Related Halachos

Below are some practical scenarios that will apply to the material

1

Can a female employee fly along with her boss to a business meeting on his private plane?

2

There is a leniency in hilchos yichud known as “Ba’alah b’ihr,” which means that if the woman’s husband is in town there is no concern of yichud. Does this apply when an employee is alone with an employer?

4

Are male and female co-workers allowed to “schmooze” together?

3

Can coworkers of opposite genders meet privately behind closed doors if the door is left unlocked?

Join BHD and receive a 3-5 minute video post derived from the current Yorucha topic.

JOIN “BUSINESS HALACHA DAILY” TODAY!

For answers to these questions, and for more Q&A topics like these, visit baishavaad.org/daily
To sign up to the Business Halacha Daily WhatsApp group messages 732.232.1412

פרק ג' פרטי דיני ייחוד

תוכן העניינים

• נשים הרבה ובי' בתים	62
• סגירת דלת בין האנשים והנשים	76
• דיני שומר	79
• שיעור איסור ייחוד	84
• ייחוד במקום שיש מצלמה	90

For the Halacha Shiur on on Yichud Part III, see pages 94-95

תמכה בית שמואל

בן העזר כב הלכות אישות

חלוקת מחוקק

סעיף ז' אין אפילו איש שעסכו
ומלאכתו עם הנשים. וכן תלמיד'ס
קס [פ"כ"מ מאיסוב' ה"ח], וממך למל
על ר"מ [מובא בראש קדושון פ"ד סי'
כ"ג] לנווקו עס נשים כס רמי לא מיל
טפי. הכל דעת רביי [שם פ"ב ע"א ד"ה]
לא היחיד] כי נמל נמל נטלי וס [בתק"ח]
ולך למת מל נטלי וס' נטלי געפוקו
עס נשים מס' קדושין דף פ"ה ע"ה
ונמוך' נד"ס בעלה געיל מון וכו', מוס נמל נטלאה סרי מודוקה געיעגד, ועין צ"מ [אות ז':

נ"י אין אפילו איש שעסכו ומלאכתו עם
אין חושין. סינו כתעת מום' קדושין פ"א ע"א ד"ה בעלה] לילך
יעשה יתעסק עמם ואשתו עמו או יפנה
לטלאה אחרת.

ח' י"כ באישה שבعلת בעיר אין חושין להתייחד עמה מפני שאימת בעל
צינום ומקורות י"ג לשון המוכחים פ"כ"מ מאיסוב' ביהה. י"ד לשון הטו. ובמ"ס פ"כ"מ מאיסוב' ביהה
נס' נשים מס' קדושין דף פ"ה ע"ה ע"ה
ונמוך' נד"ס בעלה געיל מון וכו', מוס נמל נטלאה סרי מודוקה געיעגד, ועין צ"מ [אות ז':

נהלת צבוי

סעיף ז' אףלו איש שעסכו. כן טן למ"ס סס פ"כ"מ
מאיסוב' ה"ח], ופירש ממינין [קדושין פ"ב ע"א] כל עטוקו עס נשים
להתייחד. פשות (פ"י) [בפרק] טסלס יומקין [קדושין פ"א ע"א],
וՏליכמו עס טמוק' [דר' בעלה] ר' לפיטו ליטול ליטול, ולט' כפיט'!
ס' הכל מ"ז ו"ל [ב"ח אות ז'] מס' לפיט' וטמ' טלכמיט' ח' מוק
טפ' געלא געיל, ע"כ:

סעיף ז' אףלו איש שעסכו. כן טן למ"ס סס פ"כ"מ
מאיסוב' ה"ח], ופירש ממינין [קדושין פ"ב ע"א] כל עטוקו עס נשים
להתייחד. פשות (פ"י) [בפרק] טסלס יומקין [קדושין פ"א ע"א],
וՏליכמו עס טמוק' [דר' בעלה] ר' לפיטו ליטול ליטול, ולט' כפיט'!
ס' הכל מ"ז ו"ל [ב"ח אות ז'] מס' לפיט' וטמ' טלכמיט' ח' מוק
טפ' געלא געיל, ע"כ:

טור ותב

בפנים יש איסור, שما לא ימצא רק איש אחד ואו אסור דאיינו מירתת
שמא תבאו עוד שניה, וזה גם אם תבאו שניה יש השד גם עם שניה.
ולזה כתוב ואן ק"ל בתוויתו לחומרה וגם בכ"ג כו', ריל גם גם בוה
דאיכא לימייר שמא ירגישו כו' או דמיורת כו' וליכא יהוד, אסרים,
ובוה לא קשה מידי, דכאן מירי שמא ימציא איש אחד או אשה אחת או
טהים ולכך אסור, אבל עם הרבה אנשים מותר, וכוה תבין כל הסעיף
קפטן הנ"ל. ע"כ דברי המגיה]: סעיף ז' [ז'!] אףלו מי שעסכו כו'. זה
דעת הרובם' ס' [פ"כ"מ מאיסוב' ה"ח], והתאנה [קדושין פ"ב ע"א] דנקט מי
שעסקיו כו' לא יתייחד, היינו לרובותא, ואפלו זה לא יתרו כמו אודם
אחר, ולא תימא דוחו שוגיג עם הנשים אין לו הרהור כל כך. אבל רשי'
ותוט' [שם ד"ה לא הייחד] מפרשיט דהנתא נון בה החומרה מבאים אחר.
לרש"י" הוי החומרה לעניין נשים הרבה, דהינו יותר משתמים, ולהתוט'
החווארה [דר' אפלו אשתו עמו לא מועל בו. וכבר זכר רם"א דעת רשי'
בכמה שכח בטעף ה' וש מתירין איש אחד כו', אבל דעת התופת לא
זכר שלא מהני אשתו עמו במי שעסכו כו', אלא ידננא לה, ודראי יש
לחוש להחמיר בו: סעיף ח' [ז'!] אין חושין להתייחד כו'. רשי' פירוש
בגמרה [קדושין פ"א ע"א ד"ה בעלה] זוז'ל, אין חושין לה משום יהוד
להקלות דמיוחשי מבעל השתא עת. וכתבו התוט' [שם ד"ה בעלה],
דמשמע [דר' איסוריא איכא, אם כן קשה זמא פיריך בסמוך] ממעשה דבר
בibi שלא רצחה לייחד עם האשה בעלת הבית והיה לה בעל, ומושגין
שאני התם שהיתה שותביות שלו וגס בה, ולדברי רשי' לא פריך מידי,
זה לא עכ"פ יש איסור, *לך נראת דגס איסורה ליכא בזה, ע"כ בתוט' מ"מ
ונראה דלא קשה מידי על רשי', דגס הוא לא נתבעין שיה איסור בזה, והא אמר' "זרה"
דנקט להקלות, לא למידיק ואיסור יש, ודראי לא מצינו חילוק בין איסור וטמא
לטלאות, ובכל מקום שיש איסור יש מלכות חזון מאשת איש כמ"ש מודפסים
בסעיף ב', ורשי' כאן בא לתיקון שלא תימא דמיוחשי כאן מן האיסור על שורה
ה האשה מבعلا, דכן ממשע לכאורה לשון אין חושין דוה הלשון קאי בדין
על הב"ד, ועי' קשה דהא בכל אדם אין אוסרים על היחוז, لكن פירוש
דכאן לא קאי רק על המלכות, לא על איסור על בעלה. אלא דקשא, מאן ורא
רבותא דבעל בעלה, הא אףלו בגין בעלה בעיר אין מלוקן על היחוז שטוט'
שלא להוציאו לעו על בנייה. ונראת לרוץ דיון שהטעם משום הוצאת מ"מ

ויתיחד עם הנשים, זה יחד לישנא, ולאידך לישנא איפכא, אנשים בחוץ
חוושין שמא יכנס אחד לפניים ולא יונגישו בו חבריו, אנשים בפנים
ונשים בחוץ אין חושין שמא תכנס היא בפנים, שלא איכפת לך, דasha
מתייחד עם ב' אנשים, ואם אחד מהם יוצא בין הנשים אין זה יהוד,
dimistifi שמא יצא אחד מהם אחורי שדריך הפנימים על החיצונים.
והקשו התוט' [שם פ"ב ע"א ד"ה לא הייחד], במשנה דמי שעסקו עם
הנשים פירש רשי' דאחר שאין שעסקו כו' מותר עם נשים הרבה, ובשני
בתים אמרין באנשים בנינים ונשים מבחוץ חשבים משום שמא יתייחד
עם נשים הרבה. וניל דלא קשה מיידי על רשי', דמה כתוב כאן
באנשים מכפנין כו' וחוושין שמא יצא והוא יתיחד עם הנשים ללשנא
קמא, אין פירושו עם נשים הרבה, אלא יתיחד עם מי שאסור להתייחד,
ההינו ב' נשים שאסורים להתייחד לרשי' באיש אחד, כרין איסור יהוד
בעולם, אלא דקמ' של שיזהרו שלא עשו הרירה בענין זה, דשما יכראו
ליידי איסור יהוד באיזה פעם, דהינו שלא היה רק ב' נשים וכיוצא אחד
משם, וכן לישנא בתרא באנשים בחוץ חושין שמא יכנס אחד באזנו
פעם שלא היה רק ב' נשים שם. נמצא דברין לדריש' ובין להווא"ש לא
הו איסור יהוד דבר' בתים חילוק משאר איסור יהוד, אלא דכאן ההו
דפלענימים יש כאן איסור יהוד לפיעלים אין כאן, אלא דלש"י מירי
הגמ' שלא ידורו בענן וה שיוכל לבא לידי איסור, ולהרא"ש מירי באם
פירוש אחד מהם דיש איסור בפרישתו ולפיעלים אין איסור כפי חילוק
החלונות, וא"ג דהו רוא"ש [שם פ"ד סי' כ"ז] לא זכר כלום מן פירוש אחד
מהם, הטעו זכר זה, והוא אויל לשיטת הרוא"ש, והכל נחיה בס"ד.
[דברי המגיה. ביאור פירושו ניל כך, הא זאמר אנשים כו' או
להיפך, מירי בנשים הרבה, ולשון הא' (ז' הינו) (הנשים) [דבנישס]
בפניהם בין אם יכראו איש אחד אצלם ולא ימציא רק אשה אחת ההוא הדין
ב' דהוי נמי בכלל איסור יהוד בעולם, כאן אין איסור דמיorthת שמא
ירגשו בו כו', וכן אם תפירוש אשה בחוץ ולא ימציא שם רק אחד, נמי
mirorthת שמא תבאו עוד אשה מבפנים, ור' דלא דאיסור שבבאו עוד אחת לא
הו גס אין איסור יהוד כמו בעולם דאיסור להתייחד עם ב' נשים, דכאן
mirorthת שמא תבאו עוד אשה דהינו שלישית מבפנים, ולזה כתוב ובשתי
נשים יש איסור, ר' דלא דקאמ אין שם רק שתי נשים לא יותר, אף בנשים

הר' אלחנן במדוככי מפרש וסובר כו, ומלה שבתוב הרואה' בטעם רשי' מהא לא' לו לבועל כלו, וזהיך לומר בטעמו אליכא דריש' דשתי ביאות אפער זה לרובה דיאגישי כדמשמע בנדזה דץ עיב' זלרי' והשע שאמר רוחת אני את דברי ביש' שזריכה לבודק על כל שימוש איל תלמידי רב' כמה תאריכת עליינו שפושט שטא משום שיצטרכם להמתן ומון קשו מלבעול, אבל יותר משתי ביאות לא אפער אלא ליחידים בראים ולא חשו לאסור בשבייל הייחידיים. אבל רית' ותרמביים סביר דישיך לאסור בשבייל הייחידיים שפושט גם בשלש וארבע ביאות ומיליא לא שיך גובל זה איכא גם בעיל תחאת אבל לדילא גובל כתא דומרי בסנגורין דץ עיב' ואולי אף שאינו יכול לבועל איןו החוש שתגלה אותה שלא בעלה מאחר שם היא היהת רוזחה וכדחוינן שטן רשי' אוסר למי שעסוקו עם הנשים אסלו עם נטה נשט, אלא דריש' סבור' דוחשש שמא לא יחוץ על אישן בעלמא ובאפשר שלא יבואר עד פעם בעלמא ביחס עמו, אלא דזוקא רוכל דרגיל' מלואו ומודען טובא, ורית' ותרמביים סביר ריש לחוש גם לאחרם מלוא דאין רוכן של נשים לנולות דברים אל מאחר דאפשר ליארע זה גם עמו, עכ"א אך שנימא בטעם יש להורות כתרמביים והמחבר.

מו. פה' רם נשים הרבה עם אנשיות הודה שאן תושנין ליהוד

תא דיאפסק בש"ע סעדי' ו' דנסמת הרכבת ט' אגנשיט הרכבת אין וחושין ליהוד, שיירר הרכבת הוא שלשה אגנשיט ושלש נשים כמנורש בח"ם סקיט' בנה' שמברארא ראיית האmitt מה דבחותן שפירסת אשוח גודה אמרו הו לא ישן בין האנשיט היא ישנה בז' הנשים ומשמע בבית אחד, וכחוב הח'ם דמשמע שני אגנשיט בלבד החחן ושותי נשים בלבד הכלת, וכן איתא בכ"ש סק"ה, ומה שתקשה הח'ם דהוא איכא לפרש דאנשיט ונשים הם דזוקא נשי האנשיט אל קשת כל דזוקא הה' סגי באיש אחד עם אשתו וצ"ע בוגות הח'ם, ומה שתקשה מיז' סימן קד' לא מובן, ועייש' בಗילו' הש"ע דפוסים האתורוניט שנדרס על סעיף ז' מכח'ג' טmbiya מגמג'י בשם ראב"ז שנ'יכ' מפרש בכתובות ישן בין ואנשיט שטן שנ'יכ' מפרש והוא ישנה בין הנשים שטן, והוא תגמ'י במכ"ב מאיב' אות א' על לא חחן שפירסת אשוח גודה, אבל לדינא ליכא איסור לאשה להתייחד עם שני נשים בעיד כדכתב רומי' וא' וככתב הח'ם

מו. יוז' פה'וה משישר מושאו
אם א'א להיות יחד אלא פה'וה מכדי' שיטו
טומאה ליכא איסור יהוד דבשייל חבק ונשוך לא גוז'

ש"א ע"ב דהרי ריח' קדש את בוטו בשחיטה עטנה טובא שהו מותבין לה בנטיפות, וכמוון התווע' וגם קדש כבר הרכبة שנית עד לא כבר סמוך לזרחותינו תיז' ג'יל' בהגנין לקדש בנות הנקנות כמורשת בתוס' קדושין מ"א ע"א דית' אפור, וגם תיז' משאלות אותן תיל'י דהה כל התפעש היה משום והגונינה הובזאות תנישואין שהוא תא שיך עיקר לגונישואין, שלם אול' דעה כבר בס' חיטקת בת שלש שאיכא טויזין ע"י תבעל אך שוו' לטובתה ומטחמה כמשמעותה אמר שווא' כבעל לה אבל בעזם פזין חמוה ואף אם הטענה שווא' בעיל' דזאי חסר לאכזר ולאמנה ולא היה שיך לאסור יהוד עטן, וצ"ע העסם אף בונם. אבל בונגנו ודורות אחידים שלפענינו הורי הוא לא שיך לחש' כל ולכ' איני רוחה להורות בו לא יותר ולא איסור, אבל איני מהה באול' ומקלין, וא"כ בספק אם היא בת ג' שניות מהחבר שאין לאסור אף כשהיא מקרובות שאסור יהוד עשהן, וגם שבחרוקים שהוא יהוד דפנימה טהורת דבורה רל איסור מדרבנן כدلעיל אין לאסור לע"ד.

ג. אם מטור למד' תעתקה לשאשו אהיה בעיד'

מי שאשו בעיר אחרה, למאי דטסיק בתים ט'יק כי אסור למד' חינוקות כשאי' אשוח בעיר, אבל רעיק'א הביא בתנוצותי מחשובת להם רב שנגןין להקל אף שאין אשוח בעיר עצם, וכן הוא דזא קאי על דברי זה'ים שאסור דזה נהגין להקל ובפת' מפושט אף שאין אשוח בעיר עצם, וכן הוא דזא לא אסור לבטל התינוקות מלמדם כנסונדמן שאשו' ולה' לעיר אחרה על איה' ימיט', וגם כשאשו' יללה' ול' בבייה' והוא למד' בית אחר או יללה' בבייה' יתבטלו שבצע' שבובות דזה דמי' זה לאיאנה בעיר, ואף אם ימצא לשוכר אחר במוקם לא טוב כ"כ להליגוקות ולכ' וראי כוונתו שנגןין להקל אם אך יש לו אשוח או שאיננה בעיר, וחותה לה'ה איך' איך' שיך להחמיר בוה' וצ"ע אבל למפשה נתגין להקל כרעיק'א בשם הלומ' רב

ד. במחולקת רשי' ורית' יהוד ט' ררכ'ה גשטו'

במחולקת רשי' ורית' בסוף קידושין (ט'ב ע"ז)
ביזור מסחי' נשים שלרשי' ליכא איסור יהוד למ' שאין עסקי' עצם ולר' איסור יהוד ואטיל' ט' ררכ'ה גשטו' ולמי' שטסקי' טס' הנשים אמור אפל' א' אשוח עט', ולארטביס' מכ'ב אטובי' היה אמור אפל' ט' הנשים לאכזר כריה' וואשטו' עט' מטור לכ"ע א' לפ' שטסקי' עצם. ולידנא ט' לזרות סטרמבי' מדרבנן והם אחר פה'גיא פרשי' וכבר ו' ט' בות' עד פ' או'ר טטטטט' לי' שטסקט' לפ' רית', וט' הריה' שחביב' ור'אש' סבור' כווניה' סדרוי' דברי' קבל, וגם

אגרות משה אבה' ע' ח' ד' סימן ט' ררכ'ה גשטו'

לכתחילה קי"ל כהרמב'ם והמחבר לאסור איש אחד עם הרבה נשים. אבל בשני אנשים בעיר קי"ל כהרמ'א שמותר כל אשון פרציזם. בשלש נשים ושלש אנשים אין חוששין כלל ליהות עדו כחוב האגרות משה שגדיר פרציזם כולל כל מי שאין בטוחים בנפשם שיעמדו נגד כפיפות היציר' שלא יגנו' כשייש שם איש אחת

Rav Moshe rules like the Rambam that one man may not be secluded with many women, even if his profession does not involve personal dealings with them. However, if there are two men who are not known to be *perutzim*, it would not be considered *Yichud* unless it is at night or outside the city. If there is a group of three men and three women, one need not be concerned for *Yichud* at all.

The category of *Perutzim* is not limited specifically to people who are known to act immorally; rather, it includes anyone who could potentially fall prey to sin despite the presence of other men.

אגרות

אבי העוז

משה

קלג

לכלוא, ועין בבי' ובב' שכתבו שרש'י ורומבי'ם הולוקין בז' והטיר טבר בז' רומבי'ם דיליכ' חיש' חדוד אלא כשמי איש לבן ונשיות ולהטיר טבר טרש'י שליכ' איסור חדוד לאיש עם נשים ורבת וגט בעסקו עם נשים איטו איסור יהוה האיסור עם פרצחים כדכטב הב' ש' ס'ק י'א. ולדינא גראת שיש להזות סחטו, אבל בעסקו עם נשים יש להחמיר בראשי' וגם לא ברור שהטיר חילוק עלי'.

ה' אם אשה שבולה בעיר מורה למד תיקות אשה שיש לה בעל והוא בעיר מורה למד עם קטנים כמספר בח'ם ס'ק כ'א ובב'ש ס'ק כ'יב אבל מטילא א"א לקבל אשה למקרי ודרכי שתוא לא כל השנה שהרי אין דרך תאי'ש לחיש' חמץ בבי'ו כדכטב והכ'ם בפ'ב מת'ת ח'ה, ובב'ו שכתב לאו דוקא דסני אף כשהוא בעיר דכל שבולה בעיר אין בה ממש חדוד אחר שיח'ד היכן היא אשוחו, וכן כתוב הב'ש שם על דברי היכים ותינו' הוואיל חדרכ' ליש' למקם אחר מש'ה איסור אבל אם הוא בעיר מורה. אבל הטע' בז'יד ס'מן ור'מת' ס'ק'ז כתוב שמשמע דלא מהני אם יש לה בעל בעיר א"כ הוא דוד עמה באוטו בית וכונתו נמש'כ' דמשמע קו'ה מורה לשון הרומי'ם שאשה לא תלמד קטנים בה'ג' ובפ'ב מת'ת ה'ז וכן סח'ם הש'ע ס'אן ובו'יד שם סעיף כ'א, ואם הוא דוקא ממשום שיאירע כמה ימים שאינו בעיר לא הייל למסחטם הדוא איכא איגשי אבל שאין זיין מתקד' העיר שט' עסוקין בדבר שטן מוכחו' להיות בהעיר בנין המלדים החשובים וכמה בעלי אומנות שאין לסת' שום צור ליש' מהעיר שלכנן לא וויל' לטחון, שלכן טבר הט'ז דבר' כשבולה בעיר אסור לאשה למד לחיקות ממש אבותה דג'וקו, והטט' תורה שט' שט' הזמן נעשה ג'יסא בז' שאסורי'ין בהיז'ד אף כשבולה עט'ה, וזה דריש' גמי משמע' לד מסחית' לשון רומבי'ם שאשה אסורה למד לתינוקות אף כשבולה בעיר חמץ אבל ווקשה לו טעם בז'ה דלא מסחר' לו שנירש' לשמה תעשה ג'יסא בז' באבחתינו. ולדינא כין דזהים ותב'ש רוא דבר' הט'ז ותריש'ת ותהי'ז כשבולה בעיר יש להתייה. ובaille' בעיר יש' לחושב' במדינה זו שמצו' טבר מכניות אף דרך רוחות' כאפשר' לבא בזורה עם סכנות' באוטו' זי'ם שאו' בדין בעלה' בעיר.

ו' אם מטור לדור בית' עט' אשה שטעלת' את דלת' חרודה

בשני הדרים בבי' אחד פגמי' ואחד היצז'ן ואיש אחד הוא בחד', אחד ואשת' אחת היא בחד' השני ואם מועל'ה געל'ת' חדלה באוטו שאון האיש יכול לסתוח, אם אין כל צרכי חפנימ' שם לא שיך להסתוח

אף שחובק ונשוק לא"א תוא דאוריתא, אבל אם מי שציד' לינט' לא דעת' שיחוד לא היה אלא משוא שלא כשיור טומאה איסור מפני' מה'ן לא יציר להחיר אלא כשהיו שם שנים ויצא האחד למן שליכ'א שיור טומאות, וגם היחוד במעלית (עליעוטאר) שכחית' גודל'ת' שהרבה קומות' זה ע"ג זה שנודען שנכנרו שם רק איש עם אשה שמקומה לקומה לי'א שיור טומאה שرك זה ש להחיר. ואף שחובק ונשוק בא"א תוא איסור דאוריתא לא נאסר חדוד כאשר אין להוש אלא לחת' דנא' ביאת פנוי'ה להרמי'ם תוא בלאו ולקי' עלייה בפ'א מאישות' ה'ז ומ'ם ליכא איסור' חדוד על מעיה מדאוריתא אלא מדרבנן מגירות' דוד ובית' דיבנו, והך' אחר שגוו'ר על' יהוד' דאנונ' לא גרו' אלא על' יהוד' דשיד' לבעלה' כתעכבדא שאירע ולא שיד' למליף מה' איסור' חדוד לאיסור' דחובק ונשוק בלבד' שליד' כפ'ית' היצר' לחובק ונשוק לביפוי' היצר' דביה' תא אפשר' האיסור' יהוד' הגו' בשבל' שטיך' שתל' בנים' בגו'ת' וגמ' פטולין וממרין, וגם בל'ז' אין למין' כל' קד' גו'יה מגירות' ולכ'ן אם לא שיך' לחוש' שהיחוד' יהוד' כשיור טומאה ליכא איסור' יהוד'.

ז' הדין בנסיבות מפניהם ואנשיהם ביחס' ולחיק'ן

בנשים' בפניהם ואנשיהם בחוץ להאטור' כפי' שמשמע' מלשון רומבי'ם ס'כ'ב איס'ו'ב ה'ז וחשי'ע ס'י כ'יב סע'י ר' ליכא איסור' יהוד' דאין' החשין' שמ'א ישרשו' איזה איש ויכנס' לבן' הנשים או איזו אשה ותיכנס' לבן' ואנש'ם, ורק אם פידיש' איש אוד' מן' האנש'ם ויכנס' לבן' הנשים איכא איסור' יהוד'. ובפירש'ת אשה אהות' וונכנה' לבן' האנש'ם לרומי'ם ולהחבר' איכא איסור' יהוד', ולהרמ'א בסע'י ה' דטוק' תורא'ש' ליכא פרוצ'ים ער'ון' יוז' עין' בב'ש ס'ק י'א. וח'ן' כו'ה'ג' פרוצ'ים דולא' לאינשי' ער'וני' לאיסור' גונות', אלא' דהו'ר אף לאינשי' דהט' כשריט' שט' מועל'ם לא ער'ו' על' שט' איסור' אבל' אין' בפ'ו'ה'ג' בפ'ו'ה'ג' שיט' מועל'ם גוד' כפ'ית' היצר' או' שלא היה' להט' יצר' כל' כין' שחו' שט'ים, דמסתבר' דאך' תולקין' על' רב' וסב' ר' דשות' אינשי' כשרין' ח'ן' תוא' דוקא' שאומרין' האינשי' ברי' לח'ג' נפשן' שאין' להט' חרוד' גוד'ת' כל' כך' שיז'ן' אף' כשייד' חבירו' אבל' כשיין' אומרי' ברי' הוא בדין' פרוצ'ם, דיש' לנו' להמעיט' המתולקן'.

אבל' לשון' רשי' משמע' דאי'א איסור' יהוד' אף' כשיה'ו' אנש'ם לחוד'יהם' ונשים' לחוד'יהם' לר' בתג'א' כשייה'ו' אנש'ם מבוגרים' ונשים' מבוגרים', ולמתנו'ה'א כשייה'ו' אנש'ם מבוגרים' ונשים' מבוגרים' ולאכ'י איכא איסור' יהוד' בחורי'יהם' דמפרש' שהוא לעג'ן' איסור' יהוד' לכתחלה' ומצא' שלענין' וזה שיטת' רשי' לחומר'א ולהרמי'ם

ח) וכן אדם הרגיל להתייחד עם נשים, נקרא פרוץ לגביו יהוד'י.

דיןبشر ופרוץ

ט) אם אחד כשר ואחד פרוץ נחלקו הפסוקים, י"א י"ג אין איסור יהוד באופן זה, דהיינו שיש שם כשר, הפרוץ משתامر. י"א י"ג דברוון זה אין הכשר

עמק המשפט

שאם יעשה עבירה הפרוץ יגלה קלונו ברבים, זהה אין סיבה להתריר כמו שכתבנו לעיל (הע' ג') למה אין מתרירים בב' פרוצים משום שהאשה עצמה לא תפתחה להם שלא תרצה שתתגללה קלונה ברבים, וביארנו שם באופן א' משום דמן הסתם אחד לא יגלה על חבירו דמחפין זה על זה, א"כ לפיז' גם הכא הפרוץ לא יגלה על הקשר כלום, ובאופן ב' ביארנו משום דיאנה מתיירא שהפרוץ יגלה לפי שאין טבען של פרוצים לטפר בדברים אלו ברבים, והכא נמי אין הקשר מתיירא שהפרוץ יגלה שאין טבען של הפרוץ כללות.

* ואם מותר לישראל להתייחד עם אשה כישיש שם גוי, כתוב בש"ת שב יעקב (שם) דכשר מותר להתייחד אם יש שם גוי, וביאר טעמו משום דעתו של גוי לטפר סודות ברבים, כדאמרין בחולין (קלג): דנכרי מפעה פעה (תמיד הוא צעך, רשי'), משא"כ ישראל פרוץ אין טבעו כל כך לטפר סודות ברבים, וכן אמרין בב"מ (עא) דאליבא רבנן שמעון בן גמליאל מותר לאשה לקנות עבדים כנעני פרוץ לה ופירש"י שייזנה עמה דעבד לנערני פרוץ לה ופירש"י ד"ה פרץ לה משום דיראה היא להפקיר לו את עצמה, משום דיגלה קלונה ברבים, אף שלא פסיקנן שם כוותיה דרש"ג ואסור לקנות עבדים כנעניים כמ"ש הטוש"ע (י"ד, סי' רסו, סי' ט), זהו משום דעת גוי יש חשש אונס, אבל כי אייבא ישראל שם Dao ליכא

יב] כן מוכח בתוס' יבמות (כה: ד"ה ואן אדם) שכתבו ז"ל: התם בחשוד שהוא פרוץ ומתייחד עם עריות, עכ"ל. הרי שקראו אדם הרגיל להתייחד בלשון "פרוץ".

יג] כתוב הים של שלמה (ס"י כא) ז"ל: ונראה הא דקאמר בפרוצים אפילו בעשרה לא, היינו בולחו פרוצים, אבל חד כשר וחדר פרוץ מתבישי הקשר מן הפרוץ וכן אין עשו שום דבר בפני הקשר עכ"ל. ביאור דבריו דס"ל דהקשר מתבישי לעשות עבירה בפני פרוץ, וכן פרוץ מתבישי לעשות עבירה בפני כשר ואינו עשו שום דבר בפני הקשר. וכן פסקו בערך ש"י (ס"ה), ש"ת מהרי"ל דיסקין (פסקים, סי' ב), ש"ת חלקת יעקב (ס"י טו), ובש"ת שבת הלוי (ח"ה, סי' רב, אות א), ובחידושים וביאורים (ס"י יא, אות א).

יד] ש"ת שב יעקב (ס"י יט, הובא דבריו בפ"ת ס"ק ד), ש"ת נודע ביוהודה (מהדורא קמא סי' סט, הובא דבריו בפ"ת שם), בית מאיר (ס"ה), המKENה (פ: ד"ה אמר רב יהודה), ש"ת צמה צדק (ס"י לט) חז"א (ס"י לה, ס"ק ב), ש"ת עמק התשובה (ח"ג, סי' צו, אות א), וסבירות כמו שביאר השב יעקב שם דנהי שהפרוץ מתבישי לעשות עבירה בפני הקשר אינו מתבישי לעשות עבירה בפני הפרוץ, מכיוון שהוא יעשה עבירה גם הפרוץ, וזהו מחלוקת בין הירושלמי לבין הירושלמי. וגם אין להתריר משום דהקשר מתיירא

In a situation that involves one *Kashair* and one *Parutz*, the Achronim debate whether *Yichud* would apply. It would seem that there is room for leniency because this scenario would only be *Yichud miderabanan*.

משפט היהוד פרק ח סעיף ט' אם יש איש אחד כשר ואחד פרוץ, נחלקו האחרונים אם יש חשש יהוד, המהרש"ל כתב דליכא יהוד כיון שהקשר מתבישי מהפרוץ, מילא גם הפרוץ לא יعبدו אולס כמו אחרים כתבו להחמיר כה"ג. עכ"פ כיון שבזה ג' היו רק יהוד דרבנן יש מקום להקל במחלזות הפסוקים.

משפט היחוד

משתמר כיון דהשני פרוץ, וצריכים שיהיו ב' כשרים. וכן יש להחמיר לכתלה שי.

ב' כשרים ואחד פרוץ

ו) אם יש ב' אנשים כשרים ועוד אחד פרוץ, לכ"ע אין איסור יהוד'י.

עמיק המשפט

אבל הנודע ביהودה (שם) מחייב אף בגוי, וכן בספר עבודה עבודה (ע"ז כה:) חולק על השב יעקב.

והנה לשיטת רשיי בע"ז (שם, ד"ה באשה החובה) דגם ביהود עם נכרי חישין לפיתורי ולא בשיטת התוס' (שם, ד"ה איכה בינהה), וכדבריו פסק הטור ושו"ע (ויל"ד, סי' קנג, עיין מה שכתנו בח"ב, סי' ד אות א-ב), פשוט דין שום היהר ביהוד ישראל בשר וגוי יותר מאשר בשר ופרוץ, ולהסוברים אסור להתייחד עם ישראל בשר ופרוץ ה"ה שאסור להתייחד עם ישראל בשר וגוי, אבל ההיתר של השב יעקב והחזו"א הוא משומן דין חושין לפתו ביהוד עם גוי, אבל כיון דלהלכה אנו חושין לפתו ביהוד עם גוי, אסור כמו שאסור לכשר להתייחד עם אשה כבש שם פרוץ.

[טו] שות' חי הלוי (ח"ב, סי' עה, אות יג) כתוב דיש להחמיר שיהי' ב' כשרים, דהרי לדעת המחבר אסור להתייחד אף עם ב' אנשים, ולדעת הבית מאיר (ס"ה) צריך אף לידין שיהי' הב' אנשים תלמידי חכמים שמוחזקים בכשרות ולא מהני סתם אנשים שלא שמעו עליהם דבר מגונה, ואף להלכה מהני ב' אנשים שלא שמעו עליהם דבר מגונה כלעיל הע' ב', לכן עכ"פ יש להחמיר שיהי' ב' כשרים.

[טו] כ"כ בדברי סופרים (ס"ק נט), משום דיש להכשר שמירה דהינו חבירו הבשר, והפרוץ לכ"ע מtabiyish לעשות איזה דבר בפניו הבהיר, וכ"ש לפני ב' כשרים.

למייחש לאונס כי היישראלי לא יניחנו لأنסה ואין חשש רק לפיתוי, י"לDBGIO אין חושין לפיתוי משום שודאי האשה לא התפתחה לו כי טבען בספר דברים מרבים ומהTierah פן תהוי לבוז. משא"כ בישראל פרוץ אין טבעו בספר דברים ואין האשה יראה שיגלה קלונה ויש חשש שתפתחה לו לבן אסור אף בשיש שם כשר עכ"ז.

ולכארורה נראה דלפי דברי השב יעקב מותר גם לישראל להתייחד עם גויה אם יש שם גוי, שהרי הישראל כשר לא יעשה עבירה דמתירא דהגוּי יגלה קלונו ברבים, וב"כ בשוו"ת עמק התשובה (ח"ג, סי' צו, אות א) דכאן הדין לפי שיטת השב יעקב.

היווצה לנו דעתה השב יעקב דاع"פ דביהוד עם בשר ופרוץ אסור, מ"מ יהוד עם ישראל בשר וגוי עדיף ומותר. וכן פסק הזוכר לאברהם (ערק יהוד). והחזו"א (שם) כתוב ג"כ להתר בօפן שיש שם גוי אבל ביאר ההיתר באופן אחר, והוא, כיון שהגוי משומר דהרי לאונס אין חושין כיון שיש שם ישראל שלא יניחנו لأنסה, ולפיתוי אין חושין בגויים לדעת התוס' (ע"ז כה: ד"ה אשא חשבה, ועיין מה שכתנו בח"ב, סי' ד אות ג), לכן גם הישראל כשר משומר דלא יעשה עבירה בפניו הגוי, כיון שאף אם הישראל יעשה עבירה לא יעשה כמותו, ובօפן זה גם כשר מתביש לעשות עבירה בפניו הגוי כמו שכתנו להלן (הע' י"ג). משא"כ בישראל פרוץ אין הכשר משומר כיון דאם יעשה עבירה גם הפרוץ יעשה כמותו.

כבית יהודי דבית הינו חדר, וזה שם בשער הארץ (ס"ק י"ז), לפי זה היה נח בין חדריו יהודי אף שבבאות יש נשים, צריך לומר שלא יהיה גועל רק פתחה לבית וכו', עכ"ל¹⁶⁸. מוכחה מזה אדם הדלת גועל מועל. ואלו צ"ל דוקא אם סגור והמפתח בידי איש אחר, אבל אם המפתח הוא בידי האיש השוכב שם מאי מותני, הרי בידיו לפתוח בהתנברות היצר.

תשובה: געילה ודאי מהני בוגראה דעתך לא גורו. וכן מוכחה ממעישה דבר עמרם שם בקידושין (פ"א ע"א) דהרי אפשר ליקח סולם לעליות, ועכ"ל כל דיביכא דעתיך דבר היבר והוא בחדר מיותר שוכב לא שיק יהוד¹⁶⁹.

סימן צג

שיעור קפננה לעניין יהוד

במש"ב בתשובות חתם סופר (חלק ב' י"ד סימן קפ"ד) לעניין השיעור בקטנה שאינה מוסרת עצמה לביאה, דישיעור זה לא נתבאר ואין黯תנו יוציא כמות שנות זה, ע"ב. והנה לפyi זה יקשה על דבר המציג בכה שפירסמה נודה דעתלון לשימורה קפננה¹⁷⁰, ולדברי החת"ם נפל החיר זה בברא.

תשובה: לא נתבאר בדוקוק, אבל פשיטה שיש לעמוד על זה, והנה להם לישראל¹⁷¹.

סימן צד

זהירות מהתיהירות עם רופא

בדבר אשר לא ראיינו אחרת בנשים חולות לע"ז והן מתיהירות עם הרופא, בפרט כשהלה סגור ממש את הדלת מפני תכובוד ובודמה שלא יכנס אחד במצע, ואפשר לדעת

שלמה אמרתך

משם שם די באחד לבדו היה אסור מושם יהוד, אמן אח"כ אמר החוזן איש שההיתר של ובינו לו מוקור. ועיין בשוו"ת צין אליעזר ח"ץ סי' מ' קונטרס איסורי יהוד, שכטב ראייה מעשה דבר ביבי בקידושין פ"א ע"א ואידאר שקליל דגא מותמי ביבי, ושם לא מוחדר שהיו צרכים לי להזיז, ושמלא לכל נתקוין החוזא.

170 ראה בשו"ע ר"ד סי' קצ"ב ברוך"א דהמניג ליהק קתן אצל החותן וקטנה אצל הכללה, ובש"ק שם סקייד הביא מהב"ה סי' שמ"ב דצרכיהם להיות ידועים טעם בהאה ושאנן מוסרים עצם לביאה.

171 יעוץ בבב"ח אבחה"ז כי בדוחה עד רשותה בת ט' שנים ווומ אחד, והביאו בפתח"ש שם סקייד [ובשו"ת אמרת מה שואה"ח ח"א סי' כי' כתוב מקור לדבירו], וכ"כ בחתמת דם כל קט"ז סעיף ט', אמן בעור מקודש שם סעיף ג' כתוב דוחה עד רשותה בת דיב"ב שניים. וואה גם בשוו"ת פרות יוסף סי' כ"ד וכ"כ ובעצמי ארוזים שם סי' כ"ב סקט"ז, וכן בשוו"ת פנים מרירות ח"ב סי' קל"א, ועכ"ע בהמקנה קידוש פ"ב ע"א ובפרט נתיבות לשכת שם סי' כ"ב סק"ז. וואה עד בנדורי בשוו"ת בית שלמה או"ח סי' מ"ה, שוו"ת דעת יוסף סי' כ"ה, שוו"ת שבת הלו"ה ח"ה סי' ר"ד, שוו"ת צין אליעזר ח"ז סי' מ' קונטרס איסורי יהוד.

שלמה חיים <מחודרה חדשה> זוננפלד, יוסף חיים בן אברהם שלמה עמוד מס' 211 הודפס ע"י תכנית אוצר החכמה

הקדוש. והרי אפשר לשמש באיש, והרי בבחינת אילא דרכא אחרינה. ואולי היא נתבונה שלא להתראות לפני. **תשובה:** מסתמא היה באופן שלא נמצא לו איש.

סימן צ

בעינוי פלטי בן ליש

בזה שכתבו חתום בשבת (י"ג ע"ב ד"ה מטה חרא) גבי פלטי בן ליש, שהיה דר עמה ע"י פתחה לרשות הרבים. וקשה דהרי בלילה גם באופן זה אמור, ואולי בלילה יצא מן הבית¹⁷².

תשובה: בלילה היה חרב מונח בינו לבינה.

סימן צא

בתהיל

בזה דסנהדרין (י"ט ע"ב) גבי פלטי בן ליש עם מילך, דמשמע שהוא מתייחד עמה בחדר אחד אלא שנענץ חרב בו, וכ"ל, שלא מצינו יותר לייחד עם אשת איש ע"י עצה של נעיצת חרב.

תשובה: עיין שבת (י"ג ע"ב)¹⁷³, ובבבאי גנווא דפלטי להצלחה שלא תנtan לאחר מבואר שם פשיטה אחד ביה איסוף. ועיין שבת (קכ"ז ע"ב) מעשה בחסיד אחד והסבירה תחת מרגלותין.

סימן צב

דלת געילה והמפתח בידיו האם מוצאה מיהוד

במש"ב במשנה ברורה (סימן רל"ט ס"ק ט') בעינוי היישן

שלמה אמרתך

166 יעוץ בכאה"ט סי' כ"ב סק"ט שסבירא מכנה"ג שם הגה"טuntas, שהוא שבית פותח לה"ר מותר ביהוד נאמר דווקא ביום, אבל בלילה לא, וכותב ע"ז בספר ברוכ"י שם אומר "דמ"ש התוס' גבי פלטי בן לש, צ"ל שהוא במקום דשכתי עובדים ושבים ים ולילה לא ישבותו, ע"כ. וראה בשוו"ת צין אליעזר ח"ז סי' מ' קונטרס איסורי יהוד מה דשוו"ט זהה.

167 ע"ז שערי הלשם ח"ב סימן ב' פרק ג' שכטב בתוה"ד; וכן נמצא לאיזה צדיקות גמורים שהיה מביאן את עצמן לדי נזין וכי ובפרט פלטי בן ליש, ומעשה בהסיד אחד שבת קכ"ז ע"ב וכו', עי"ש.

168 מיסיק שם, ונ"ל אם בביה יש שםasha לאבד, וע"י זה שהייה פותח היה ייסוד יהוד, לא יתחנו ולא יגע לו רוצחא, כי שומר מצווה לא ירע דבר רע. ועיין עוד בשוו"ת דברי מלכיאל ח"ד סי' ק"ב,

169 אמר כי חן סי' כ"ז, חז"ו י"ד סי' צ"א סק"ב.

170 ובספר זכרון קידוש יצחך לרבי אלעוז ברויל צ"ל כתוב שהביא ראיית רביינו לבני לחוזן איש, והוזן איש דחיה ראייתו, משם דשם מבואר שהוא צרכים יאנש כדי להזיז הסולם, וא"כ אדרבא מדוייק

שוו"ת שלמת חייםaben העור סימן צב
הג"ר יוסף חיים זוננפלד וצ"ל מדייק מהמשנה ברורה להתריר איש ואשה בע' הדברים אם האיש נועל את הדלת [וכ"ש אם האשה נעלת].

Rav Zonnenfeld infers from the Mishna Berura that a locked door between the man and the woman removes the prohibition of Yichud, [even] if the man is the one who locked it.

כלל וחורי הפנימי בין שהוא תאיס בין שהוא האשת טריה להכנת לחיזון ויתר מוכחה ונועל לפתח הדלת וויתריהו. אלא אף כסאייא כל צורכי האדם להלילה גם בפנימי וכחתייכ מיהוד, ורק לבאת הוחזה יצטרך המגמי לילך דרך החיזון, עז' החנו שעד שיאיר היה או ומן אחר שדריך האיני לא יצא הפנימי, שעתה שידך להסתפק קצת שהרי אין לו להיות בחיזון כלל בשעת איסור הייחוד, אבל פשות שטם באfon זה אסור חוד מאוחר טיכול לבועלה כשוגן היא תרצה לנעת ואיסור יחווד אינו על ביאת באנום אלא כל ביאת ברזון דאין חשש לאונס לגזר יהוד בשבייל והלרצון אין גניעלה כלל. ולכך כולם למה שליכא איסור לאשה לזר בבית לבדה וא"ח לשמא תפוחה כיימה לימי טירצה לבא לינות עמה, לא מביאו כישיש דוד דיוירין בחצר שאפסר שריגשו אינשי שנמצאים בחוץ כשלtopic על תפוחה וכשנוגן דאו מרוחתי, אלא אםלו במקומם שליכא דיוירין שג"כ לא מצינו שאיסור אף שלא שידך מירתה ואולי לא גזר שלא דיויר נביהם בתביל החש רוחוק, ושידך זה גם שלא לאיסור בגותים הגולים שיש הרבה דיוירין כשתורה אשא את בבייה על קומה אחת שאפסר שדריט שטם גם אונשים חזידים לבdat בתבחים, אך לא נימא כן הוא וזה ממש וריש בבייה אשר שגורו שלא שידך להותיר במתה שנעולת שביהה לטוחה כשתרגזת.

ב. יהוד בלילה טפ' פלוש נשים

בשלש נשים לרשיי העמיהה בסוף קדושין דמותר להתייה, אם וגדי אשא עם שני אונשים (בשעון ה) להמתין שעוגא רק ביום ולא בלילה ונגזר בלילה דזא ארכבע נשים דשמא חישן אחת, ונגה לא דזען בעגוייה ראה עז' מגני' ורבותינו הטוטקים. ומסברוא אין למילוי נ' ונשים שני אונשים דתא בגין נשים וחישן אחת יהי יצטרך לבזול השחתים שדווא ומטרובה יותר ממן שתי ביאות לפני הוזמן שאיתו בטופת (וז' ר' ע"א) דלא עז' הא ומ טהורה כדי לצלות ביצה ולגנטעה וכן נפסק ברמב"ם פ"א דטופת היב דהלהה כריע' שלכן אף שני שיעוריהם כלוא הוא ומונ מوطע, דתא ומ התוא הוא רק שערו סתריה משותם דנאסרה גם בהעראה ואפסר דלא הסתק יותר, אף שלפרוש אחר שתורה זה א"כ דבר שלא מזוי, בין מזד הבועל בטופת בסופה דדי ט' ע"ב בשעת גמר ביאת נשמה מהתחזיך ופרשוי דבר ר' אמר בשעת האדם מרוות, ובין מזד האשת מושות דאו התואת האדם מרוות, ובין מזד האשת כטופת בכמויות דף נ"א ע"ב דאמר ר' בא כל שחלהותה באונס וטופה ברצון מחרות לבעלת ישראל מיט' יציר אלבשׂות וחשיש מזומים שהחאה שלג נגמר ביאת הוא מרווח שקסה טובא לא פרוש עד שגהשׂות זה כוונת ואפסק

אגרות משה עמוד מס' 133 (אה"ע, חומר ב פירושין), משה בן דוד הדרפס עמי תבנת אוצר החכמה

לקלא, ופיין בביי ובב"ה שכתו שרש"י ורמב"ם חולקין בה והטור טובר בוות כהרטבים דלייא חSSH יהוד אלא כשי איש לבן תנשיט ולהטור טובר כרש"י שליכא איסור יהוד לאיש עם נשים הרבה וגם בעסקו עם נשים איתו איסור היה תאיסור עם פרוזיטים כדכתוב הביש ס"ק י"א. ולדינא גראת שיש להורות כת��ו, אבל בעסקו עם נשים יש להחמיר כרש"י וגם לא בדורו שהטור חולק עלי.

ת. אם אשא שבעלה בעיר מורתה ללמד תינוקות אשא שיש לה בעל והוא בעיר מורתה ללמד עם קטנים כמסורש בח"מ ס"ק כי"א ובב"ש ס"ק כי"ב אבל מAMIL א"א לקבל אשא למקרי דודקי שטא לכל השנה שהרי אין דרך תאס שמא חמץ בביו כדכתוב היכ"ט גמ"ב מה"ב מה"ב ח"ר, ובבב"ו שכתב לאו ודוקא דני אף כשהוא בעיר דכל שבעלה בעיר אין בת משום יהוד מאחר שידעו היכנו היא אשתו, וכן כתוב הביש שם על דברי היכים והיינו הויאל חדרכו לישע לטעם אחר מש"ה איסור אבל אם הוא בעיר מורתה אבל הפטין בז"ד סימן רמיה סק"ז כתוב שימוש דלא מהני אם יש לה בעל בעיר א"כ הוא דוד עמה באוטו בית וכוונתו במס' דמשמעו כן הוא מסתימת לשון הרמב"ם שאשה לא חילד קרנום בז"ג ובב"ב מה"ב הד"ז וכן סתום תש"ע כאן ובב"ד שם סעיף כי"א, ואם הוא דוד משום שאירע כמה ימים שאינו בעיר לא הייל למשעם הוא איזא אינשי כלו שאין ווין מתק עיר שטם עסוקין בדבר שון מוכחון להיות בעיר בגין המלמדים והשוחטים וכמה בעלי אומנות שאין להם שם שום זוד לישע מהער שلون לא ויל לסתום, שلون טובר הפטין דאי כשבעלה בעיר אסור לאשה ללמד תינוקות משום אהבתה דגוקי, והטעם תורה משומ שבסמוך הומן גשיה גמיס בזו שאסוריין ביהוד אף כשבעלה עמת ההדרישה גמי משמע ל' מסתימת לשון הרמב"ם שאשה אסורה ללמד לתינוקות אף כשבעלת בעיר תמיד אבל וולקה לו טעם בהז דלא מסתתר לו שניות לשם תעשה גויסא בזו באבותיהם, ולדינא גראן הדחים חב"ש רוא דברי הפטין והדרישה והתריז שבעלה בעיר ש לתריז, ובבעלה בעיר יש להחשב במדינה זו שמצוין טובא מכניות או דרך רוחות שאפשר לבא בוחות עם סכנות בזאות היו שוגע בדין בעלה בעיר.

ו. אם מותר לזר בלילה טפ' אשא שעתלית את דלא חדרה

בשני הדרים בבייה אחד פנימי ואחד החיצון ואיש אחד הוא בתדר, אחד נשאת תיא בתדר השני אם מעילן געלת דהלה באנון שאין ואיש יכול לסתור על לאפתוח, אם אין כל צורכי חונמי טב לא שידך להסתפק

Rav Moshe entirely rejects the leniency of locking the door, not only if they will have to unlock the door at some point, e.g. to use the restroom, but even if they are each completely independent; being that they are secluded together from the outside world, which may lead to immorality.

אגרות משה אבה"ע ח"ד סימן סה אות יט האגרות משה כתוב שאין לסfork כלל מה שאחד מהם נועל את הדלת, לא מבעי' אם בהכרה יצטרכו לשובר בנון שיש רק בית הכסא אחד, אלא אפילו בלא"ה הרי הם יכולים לשובר על איסור ולהתiedyח כשרצין.

וגם רأיתי בספר זכור לאברהם (ח"ב) שהוכך גם כן להחמיר בזוה, על כן אין אומר בזוה לא אישור ולא היתר, ובשעת הדחק לדעתו המקיל לא הפסיד.

רביעית שאל, בין המבוואר בש"ס וש"ע, אדם יש קטנה דהוות שומר לאחרוני, בת כמה שנים תהיה הקטנה לענן זה. הנה בב"ח (ס"י כב) מבוואר דעת בת ט' שנים ווומ' א' מקרית אינה מוסרת עצמה לביאה ע"ש, וצ"ק בסוגיות הש"ס דקידושין דפ"א ע"ב. אمنם אינו מבוואר בב"ח שם מכמה מקרים יודעת טעם בזאה. אמן המעיין בלשון רש"י ז"ל בקידושין שם (סוף דפ"א) מבוואר אדם בושה לעמוד לפניו ערומה, יש בה טעם בזאה עכ"ל⁴⁵⁶⁷. על כן לעד"ג, בסתמא כל שבושה לעמוד ערומה לפני אנשים עד שתגעה לתשעה שנים ווומ' א', הווית בכלל קטנה היודעת טעם בזאה ואינה מוסרת עצמה לביאה, וזה הנלע"ד.

חמישית שאל, על הרמ"א (שם ס"י כב ס"ה) דבלילה בעין ג' אנשים, והטעם הובא בבית שמואל משום דחישין טמא יישן אחד מהם ויתיחד השני עמה. והקשה רוז"מ, דלפי זה מי שנא תרי מתלה, דשما יישנו שנים עכ"ד. יידע רוז"מ שדברי הרמ"א נובעים מדברי הראב"ר בספר בעלי הנפש בשער הפרישה שכתב כן בשם י"א, שהוציאו כן מהש"ס דקנתני (ריש כתובות) בכללה שפרשה נודה הוא יישן בין האנשים כו', ומוכח דבריינו שנים חוץ מהחתן, וסביר דגם בעלמא היכא איסור יהוד, בעין שלשה דוקא בלילה. רק דשמירת נשים לא בעין רק בלילה ע"ש. ועל הש"ס ודאי דין להקשוט מי שנא שנים משלשה, חזא דיל' לשינה חדח חיישין ולשינה דשניהם לא חיישין כמו שאמרו בש"ס (במota דכ"ז) למיתה דתרי לא חיישין, אף דבריש יומא ר"י הוא דס"ל הכה, אבל רבנן סברוי דאי אייכא למיחש, לחרי ולתלה נמי, מבואר בש"ס יומא ד"ג. כבר הרגישו בזוה בתוס' (ריש יומא, ושם ביממות) ע"ש מה שתירצז. ועוד ייל' דהכי קיים فهو להש"ס, אך אם יישנו שניהם אין איסור יהוד, איןנו בא לידי עבירה דמייר אמר דלמא בגין ובני קוזן או האי, משא"כ באחד^(*) ואין להאריך עוד⁽⁵⁾.

בית שלמה <מחודשה> עכו נס 278 אדריכן, תלphoto בר עקב החכמתו

כמו כן אמרין דאמו' משמרתו, או לא. ורו"מ האריך בזה, ודחק למצוא איזה חילוק ביןיהם. והנה בפשט יש למצוא מקום לחלק, דבשלמה באיש ואשתו דاشתו אינה בסוג יהוד כלל, שפיר אמרין דהוות שומר לגבי אשה אחרת. אבל amo דיש בה סוג יהוד, רק שההתורה התרה יהוד עם amo, די שתנצל את עצמה, אבל לגבי אחרני לא הייתה שומר.

ולדינא נלע"ד, דין זה תלי בפלוגת הרמב"ם והטור⁽⁶⁾ שהרמב"ם פסק לא תתייחד אשה אחת עם אנשים הרובה, עד שתהיה שם אשתו של אחד מהם, והטור הביא דבריו, וכותב עלייו ואני מבין דבריו כיון שהוא אשוה אחת עם אנשים הרובה, מי נפקא מינה שאשה של אחת מהם שם, אכתי אייכא למיחש לאחרני. והב"י כתוב ליישב דברי הרמב"ם, זול' ייל' כיון דאשה של זה לא תזונה מפני בעלה שהוא שם, חברתה גם כן לא תזונה שתירא שזאת האשה ובבעלฯ יגלו סודה ע"כ, ועיין באחרוניות. ובduration הטור על כרחן צריך לומר דכיון דהבעל עצמו הוא בסוג יהוד עם האשה אחורה שהוא שם, רק אשתו משמרתו. וגם האשה אשר בעלה שם עכ"פ היא בסוג יהוד עם האנשים אחרים שהם שם, רק שבעלה משמרה. וכיון שהם עצםם הם בסוג יהוד, רק שייחוד זה מותר להם, מפני שיש להם שמירה, עכ"פ אין שומרים לגבי אחרים. והרמב"ם סובר כיון שעכ"פ הם ודאי לא יונן, יהיה מאייזה טעם שהיה, על כן נעשים שומרים לאחרים.

והבי משמע פשיטה דשמעתא (שלהי קידושין), דקאמר دائיש אחד לא תתייחד עם הרובה נשים, משום שנשים דעתן קלות, ושם שניהם יתפתו. וא"כ שודאי אין חשש על אחת מהן, נעשה שומר לאחרים. ולדברי הטור צריך לחלק בדבר וקצרתי. ועכ"פ וכיון שבש"ע סתם בזוה כדעת הרמב"ם, א"כ בנידון דין שר. רק וכיון שרוא"מ היבא בשם הגאון נתיבות לשכת להחמיר, ואין ספרו בידי,

Bais Shlomo writes that the age that a girl is considered to be aware of potential immorality is not an absolute number, but if the girl is ashamed to be unclothed in front of others then she is assumed to be of age. On the other end, the Bach writes that from nine years old a girl is already prone to seduction and can no longer be a guardian. *The Chazon Ish is quoted as saying that a six-year-old girl is old enough to be a guardian.*

שו"ת בית שלמה או"ח ח"א סוף סימן מה [בעיקר ד"ה רביעית של]
הבית שלמה כתוב שהגיל שתינוקת נחשבת ל"זודעת טעם בזאה" שכולה להיות שומרת אינו גיל
ברוה, ועכ"פ בוחאי אם היא בזאה לעמוד ערומה בפני אנשים כבר יודעת טעם בזאה. ומאו' ועד
בת תשע שנים כתוב הב"ח שאינה מוסרת עצמה לביאה. וכעכ"ז כתוב בספר ישכל עבדי (ח"ה
אבה"ע סימן כב) שהשיעור אינו ברור ולהלאה כפי הילך. ובספר דבר הילכה (סימן ד סעיף ג')
הביא בשם החוז"א שמניגל שיש יכול להיות שומרת.
עד כתוב שמה שסגי בלילה בעוד שומר אחד בלבד, הגם שאפשר ששניהם יישנו, "ל' שהכני כי' ל'
לה' ל' שבב' שומרים כבר אינו בא לידי עבירה.

על אביה ומילא לא תגיד גם על האשת אבל לא מסתיר כל דמגנו לו דבר כהו לומר מעצמן, דפסות שאף שכתב רשי' לשון ולא תירא אין הכוונה מושג מושם שתספר האינה מונגה לעלמא לבישוג דלא היכיר זה דשי' כאן ענין ספור לאחרים אלא בהיתר דיחד אשה ומתינוקת, והוא מושם דכאן בלשון מושג כוונתו מורה מפנה בעזה בזאת שלא תהשבה לנויה אף שלא תגלה לשום איש אשה אתרים. וכదומכת מלשון רשי' בסמוך בהיתר דasha עט ב', אנשים שבוט שואחד בשם מחבריו ולא כתוב שהאחד ירא מחבריו משמע שהם בכוונה אחת. דתא אין טעם לומר שנגנו מאיסור החמור דשבת ויט, ואיך אין בו שום סיווג לעכירה דחולול יוט.

ידיו.

וזה לא תונה עצמה נמי שרי' כדיפרשת.

הנה אף אם לשון יראה ברשי' הוא זוכה עכ"פ הא באגשים גם רשי' כתוב שהאחד ברש מחברג, איך כיון שבתו לא תונה הרי אביה שהוא איש תביש מבתו, חוה ודאי אין לומר מעצמן שאדם אינו מתביש מבעתו דלפי הסברא הוא מתביש מפני זרעיו יותר מבפני אחרים. וגם משיכ' בשם חכם אחד הולך בין בן לבת דין מקפיד שלא תונה אמו ותบท אינה מקפdet כ"כ אם יונה אביה, לא נכון כלל לומר סברות בדוחות ללא שום מקור. ולכך הרצאה להחמיר ייחמיר לעצמו דהא מצינו בתאי שהחומרו על עצמן כר' דאמר חז"ר ב"י מני עזז בתי ממדת חסידות אבל לדינא אין לאסור וכדונתגין שלא כוכרו לאברהם.

ובגה מצאתי מקוד קצת מההרשות'א בח"א יומא דף סיט שכטב דלא מגיר טפי ומיהוandi מגיר גני השטא בקרובים כמו באחרים עיי". וברור שאין לפריש בונתו שקרובים הוא כאחרים שאסוד ביחיד דהא לא יפלוג על כל האפוטקים דפסקו כ"א אסי דמותר. וגם הוא דלא כפרש' סגוזין דף ס"ה, ובוגם היכן החוכר תיבת טפי שיפרש כן, אלא ציריך לומר בכוונתו דלקצת גירוי יש לחוש הכוונה משום דאליכ' לא היה שיק' להחמיר במדת חסידות. ואוי שלשות דחוק מוכחין לפרש כן בכוונתו. ולכך כיוון שרצינו לנונות עם אשה תאוות ייש לחוש שכין שא"א לו לנונות עם האחות כשלא יונה גם עם בתו יגרה עיי' יצהיר בನפשה כיון שאסוד קצת יצחד גם לבתו לפתחה עד שייתלבש היוצר גם לבתו שודעתה קלה לננות עם אביה וכי שלא משמע שפונת וכוד

אגרות משה עופר מס' 328 ד' (חו"ט א, אה"ב ב, אה"ב פינישטיין), טsha בדור הדולש עי' תכנתו אוצר הכהנה

ידעו שביבעו רע ויבוא מזה לידי קישוי אבל אמור לו לילך או גם לעברותנו. אבל חיז' לאדם להיות כן דבר זה מבטלה מדאיתא בכתובות דף ניט על האשה והיה על ואיש וذرיך לעסוק בתורה ובמלאה ולא יהיה כך.

ובדבר לעשות מניין מיחוץ ביוט בבר שיבאו בהתאם אגב או אנשים להתפלל ולהזכיר נשומות וילכו אח"כ לעברותם ויחילו יוט, אני רואה בו איסור מסיע ידי עברי עכירה, כי אם לא יהיה מניין נמי לא ימנעו מליך לעכודם כמו שלא ימנעו מאיסור החמור דשבת ויט, ואיך אין בו שום סיווג לעכירה דחולול יוט.

ידיו.

משה פינישטיין

סימן פט

בענין יהוד עם ברתו ואשה אחרת אם מותר

ר"ח מנהם אב תשכ"ב.
מע"כ יידי מהר"ר שלמה אלויו מילער שליט"א

בדבר להתייחד עם בתו ואשה אחרת שה妣ת סימן כ"ב סק"ב הביא מספר זכר לאברהם שאסור וטעמו מושם דbatch לא תשמר את אביה, דחי' והוא דבר תמה כדקשת מ"ש מדין המחבד בסעיף ה' שכטב שאסור לאשה להתייחד אפילו עם אנשים הרכה עד שתיה אשתו של אחד מון שם היא האשה של אחד מהן לא תשמר את האנשים האחרים ומ"מ מותר מטעם שכטב הוב"ש סק"ח דכיוון דasha זו לא תונה בשעה השניה כיון לונות, איב' גם בbatch ועד אשה כיון שבתו לא תונה בשעה השניה נמי מלונות. התוא טעם המפורש ברשי' קידושין דף פ' בטעם איסור יהוד עם ב', נשים שכטב מפני שעדרון קלה ושתיין נחות להפתחות ולא תירא זו מהברתה שאם היא תעשה במוות עיי". הרי הוא כמפורש שגם אחת מהן לא תונה הרי אמברת והיה מותר.

איך שיש לומר בטעמו דיש לחוש שבת לא תגיד על אביה שלכן אף שהיא לא תונה מ"מ לא יירא אביה מלונות עם אשה אחרת וכן האשה לא תירא מלונות ממש שיסמכו שהבת לא תרצה להגיד

אגרות משה אביה"ע ח"ב סימן טו
האגורות משה פליג על הוכור לאברות הנ"ל ופסק דכל שאחota מן הנשים אינה בכלל האיסור, ומילא גם שאר הנשים יהשו מלונות בפניה ובטל איסור היהודה. ול"כ בספר דבר הלכה (סימן ח סעיף ד) בשם הח"ט א' שיש להקל במקום שאחota מהן אינה בכלל האיסור שהן מצילות גם על האחרות.

הס מדמיין דין ייחוד לדין קמילה סלולר קיומי, — אך ג"ע כל מוגהטי נפומקיס מדין חגילת קינן למחרת סנותם זקיוני וסתירה, — ונונגוג ליהוה, כבר שיערו פלנישס גן, גן"ל, דלן מניין כל נצ"ק ופומקיס, לרין סיינו מזוז זמן.

ב) אמנים זמחיי למלי ה"ט (ה"ע כי ק"ז צלהמג'ן ד"כ ואנש הקב"ה) כתוב נפשיטו, כי לפניו ייחוד שום מן כתולו, נולח דס"ד ניחוד שיט זו כדי שיטור טומלה ע"י, — אך זמחיי מסל"ל דסקין (קונטיקט לתרון חותם ר"י), כתוב לנויר יהוד פלומת מלדי צילוח, מעטע חמץ שיטול, וגס מנטש ציעול, וכוכן יטמלה בס, דרכי מפק נידוע ע"י, צוק שפיר לריהם מהמקיסט, גאנדו מילוי, צופן לסנקוס לרהי נטיעור יהוד וכך בס נכלנו ע"ד נולח מיל, מטה"כ סייל דלון שמקום לרהי נטיעור טומלה, גס סומן יודס דלון ייחוד שום כלג, ול"ס לנויר אף גס מעטע חמץ שיטול, — ע"י זמחיי נזיב"ט (ה"ע כי ק"ס) צמא אנטג, דלולי סקמיס נפתחות משיטול טומלה נ"ל מקורי סטירה כלג, וסלי נ"ל נטמלה כלג ע"י, ומילוי אף זמוקס לרהי נתקות בשער טומלה רק טבמה נ"ל טאו, אבל אין לרהי מנטירה כדי נטמלה נצעלה מסוס קיימי, לרין וגלאס לדזר כמנזר זם, להיקור יהוד שטמלה קתורה כמנגן.

ג) והנה לנחותה, הפטר לנוכלים מס"ט (קידושן דף פ"ה ע"ג), דליהו ליקור יהוד אף גס צפומות מידי שועל טומלה, ווועט ממס דהימן זם, האמר רב מלקין על ייחוד, ווועט הולקין על סיוד, ודיקק סטמאל"ק זמחיי (כי ק"ק) דטמי זימני על סיוד הנמה לאלה זם, דאלען מלקין על יהוד ווועט טומרין, הו האלען גס הומclin, לממי האלטמ האלט, הומclin על סיוד, ווועט צו דקדק נזיב"ט (פ"ט ע"ט). מולין דהימן צירוקלמי (לונגינה פ"ט ע"ט), מולין צפפליים ווועט מולין צטפליין ומוחות, לדימען מולין צפפליים ווועט מולין צטפליין ומוחות, ומתרן זם, ערמ"ז. — ונחנא"ל יתכן לוועל צכוות דכרי ר"ב, מלקין על סיוד, האלען גס סאה שיטור טומלה, ווועט הומclin על סיוד, היפלו סאה שיטור טומלה, ע"י ריטעט"ט זם, — אך לעומת זה, מדכרי מאירי"ק תלם מירץ כן, ופי"י מלקין על סיוד, ווועט ציוד כל דליכו וגלאס לדזר, צנמייטדו לדעתן דזנות, ווועט הולקן על סיוד, כו.

כשם פעיל על הפתור לילך למגלה או למטה לאיזה קומה שייהי, שובי אי אפשר להעמד בחרוץ להפסיק הסדר, אם יש חשש יהוד כי שיטו יחש ועשה בסדר כזה בלי שם מפוריע, — כי אין כאן טעם מירחת, שיש כשאשה מהגיה מצד העיר או מצד הקאמפני/החברה/, — וכן חסר הטעם של בעבודתה טרודה, — שדרנו בזה הרבניים שהובאו בספרו דמר כהדוג'ק (חלק ז'), ומה עשו אברכים שחשים ורצים לעבודה ולא יכולו להמתין הרבה, — והענין נחוץ מאד, כי כהיום הזה דרים כמה מאות משפחות ב בתים כאלו, והוא שלאלה נחוצה להלכה למשעה, אם נוכל לצד קצת היית עפ"י הלכה שזה לה"ה חשש יהוד, וכמה אברכים הולכי תמיימים בחסידות ורצים לשמעו חז"ק. עצדר"ק.

א) והנה קרניזים בגודלים נקפלו זם, גדרו ג"ל מעעס צלהן צוין זם כדי שיטור טומלה, סמנולר (צמ"ק פונת ל"ד ע"ה) וצמ"ע (ה"ע כי קע"פ), סהיח כדי נליהם ציון מלונגולם צהצ'ן בינוי, רמנ"ס צפיש"מ וטוי"ע זם, — ומגיימתה, צעפ"י רוכ נפמה קדמת קודס שיטור גן, וגס קינן דיס חלון נספהה כל שעלאווענער, צוילן נסס צעפ"ה שאולן דין קדיאוטהו, או אףלו זם נ"ל יפחם קדמת מוק זמןiac, לי סולן עד למעלת או למיטה שטטס קומו, מ"מ צוין צוילן נטמו צוונה, כי לפחת פחות, ומילון צמ"ב קאדג"ק, צננד"ד ל"ט אף נ"ל סימר זה, צ"מ דצמ"לום קו"ג נ"כ ננד"ד נ"ל ייחוד מסגאל, — וציוויל צטומק, (קוטה זם ד"ה כמ"ה) מהה נסס סיירטלי, דלן הולין ציעוין מהר סטמת סייל ע"ט, ושיח צירוטלמי זם (הלאה צ''), ופי"י ספי מטה, כלומר דמלגץ שיטור סטמת סייל סומ, ודקילן העדס זם ליחט סטמת מיטה, נטול סטבל סטמיס ננד סטמתון ע"ט, — ווועט מוקף על ציטור דכלי נליהם צויה ומגיימתה, גס כן כדי סטמת ננד סטמתון, — ווועג"ז כי נולח עוד להומף, כדי קלצחת ננד סטמתון מהרי כדי נ"ל טומלה, דסטממעט צקינוי וסתירה, אף צלהן מזחו מזחה סעדוי טומלה מוגלה צמיג (כטינומות דף כ"ז ע"ג), הוקויה נצעלה, ווועט עכ"ט כי נרין זמן נטול הגות, כדי חגילת קינן, וממייל גס נגעין ייחוד כו,

The Achronim disagree as to the minimum amount of time for which *Yichud* is prohibited. While the full prohibition would only be if there is enough time to do an act of immorality as is found with regards to a *Sotah*, some Achronim suggest that even less than this would fall into the category of a "half-measure" of a prohibition which is generally forbidden. Minchas Yitzchak writes that if they cannot be secluded for the full minimum amount of time, such as in the case of an elevator which will open on its own before the minimum time of *Yichud*, all would agree that *Yichud* would not apply. He estimates this minimum amount of time to be five minutes.

שיעור אישור יהוד

שי"ת מנחת יצחק ח"ד סימן צד
חלהו האחרונים מורה שיעור המון לאיסור יהוד, שכואrho אשר אין אסור אלא בשיעור טומאה שמצו גבי סותה. אך יש שחששו אף בפחות מזה מודין "חזי שיעור". אמנים דוקא אם המקרים ראוי להו, משא"ב במלילית שתפקידו מעצמה בפחות משיעור זה אין חשש כלל. וע"ש שהגביל שיעור טומאה לזמן חמוץ דקוטר.

בעני הטעמי סימן המכורה, וכט"ת יי"לנו מטעמיות
וימנו דעה ופינה לאצין ולאכלי גמזה"ק, ובנוי צו
ידי'נו עוז דומת"ר כל פהים ומוחם בכל חומר
ברכות ונברכת לפ"ט מן הקמים,

יצחק יעקב וויס

וזאתן לפי ס"ג, לדפי מה דນצ'ה לדבעת
בדחק,hos לין צביעה כל עליית וילית
בעלעועטער כדי סייעו טומחה, ייל דאין צו מטוש
ימוד, hos לדקנו לדבריינו ואנערתינו ס"ג, כי לפטר
לאכלי צו על ס' מינוט, וכמזה ריק לאכלי, והס
כגדיל צו על ס' מינוט, וכמזה ריק לאכלי, גם לין
כגדיל וטול גדוּי האורה מקלים נזה, גם לין

סימן זה עוד בעני הנ"ל

シリוסלמי, ה'ן כן מכוול לאדם גם נצ"ק נצלי סס
(ד"ג ב' ע"ה), נמה דהימ סס, פהו (ונתורה והימ
נטמלה) לנמה שיעור כתירה, כדי טומלה פהו דהיה
ע"ה, וכן הימ סס (ד"ג ד' ע"ה) עי"ה, ה'ן גם סס
ה'ן ר'ה' מסק למאידן גימלה, לנויר מדליך קלה גני
סוטה לדליך שיעור טומלה, דהיל"כ סי' פטיטו ה'ן צלט
סס צפחות מכתיעו, דהיל"כ סי' פטיטו ה'ן צלט
קלה, דאין מטוס כתירה גם בסוטה, דכ"זhos ס' סיינו
הומרים, דאין סטירה נצלה מהרי קינוי בסוטה תלוי
בדין ימוד, — וס'ים צהמת צע"יシリוסלמי סס (ס"ג)
לפי ס' הקפה"ע ואפנ"מ, נמה דטהל סס, מהו שיקנה
לה מסכי בני הדר כלהמת, ופירשו מי הרמאנן דל"ט
קינוי ה'ן סיכם דצ'ין לייסור ימוד עי"ה, ה'ן גם לה
דהממר וג' יוזן דתניי כמטלקת, דלמ"ד דמקנה לה
מלכיה ומגינה, ה"ע" דמותרת לאתייחד עממס, ק"ל
ד'ן תניי קינוי צהיסור ימוד עי"ה, ויה' נ' ה'ן לה
לפקק למלמג"ס (צפ"ה מסוטה ס"ה וגו') דמקנן
הפילו מלה'י ולה'י וכו', וכן מקין מטושים, וכ"פ
צט"ע (ה"ע סי' קע"ה סע"ה ס' ד' ס"מ דלהלכה לה
תניי קינוי צהיסור ימוד, ועי' אס צמלה"מ (ה"ג)
ובגמ"ס (מלווה סק"ה), וכט"ס לדבלי ה'ן מליינו כלל,
ה'ן כו"ה צ'ה' מלי' זה צזה, — וכן מוכם מזית
שפטמו פתום ללה"ר, לה'ן סס מטוס ימוד כמזוול
סס (ה"ע סי' כ"ג סע"ט), וצקינה לה מהר
כמזוול סס צמ"מ וזית צמוול נטס תפ"ג, ועי' מס' ר'ה'
רעק"ה (ס' ג"ט ד"ה ולבול בזוקג), — ויה' כ' כין
ד'ס מטוס קינוי ומתרה, ה'ן סי' דהין לייסור ימוד,

ב"ה יום ב' בהעלותך תשכ"ו לפ"ק.

שלו תניינא לכ"ק הד"ג הגה"ץ שליט"א.

אחדשתה"ה זיקלח דהורייתה, מודה רצה צעד ס'
מכמנים צבלה נ' כגדיל"ק, צנוגע
למוצמי צענין ייחוד, — ה' צונה ויה' סוטה — צבועל
צ'גמוש"ר לפלייס הלייזר לככן יהלעם צלט"ה
חנד"ק פילגדעלפיט י"ז, סקסיס לדבריינו, וכמג
זה"ל: ככלר מהוינה עי"ו בטוויס, ממקמתי צנדון
שיוד צעלעועטער, ממלה מתעט צבאס הדין, למוצמו
כל לר' בגון דמנקעל צלט"ה, צבלה נ' כת"ל
טוופק ממנה, לאקל צבעת סדקן ולעת סורוך, דב' גודל
עקה בגון נ' צמ"ד צמ"ב קלחזה, צבילה מה
שכיעור לדקיס עכ"ל. — סצע דעמו לר' הגמוש"ר
יעתק מחל' לככן רפ"פ צלט"ה מפלרג נוד זה,
ומ"ל לה'ן ליתן שיעור לישוד, וממש על בגון ס'
צעל'ה' מה' (ה'ס"ע ק"ז), צמ"ב צפסיטות צלט' צוס
ר'ה', דצ'יחוד צגוזו מז"ל סי' כמזוול צסוטה (ה'ס'ס
על צעל'ה ולהצקומה, צהדרגה מטוטה ר'ה' דצ'יחוד
נעלמלה פחות מכביער זה ג"כ ה'קה, דמזוול
シリוסלמי (סוטה פ"ה ס'ג), לדליך קלה נגנות ד'ן
כתירה צעלמלה נ'ה'קה, רק דלרכיה שיעור גערלה
וכמו שכיערו חכמים, צ"מ ס' ה' נ'ה' צוס שיעור
עכמ"ד.

א) הנה ה'ן דמודינא, דמכווטה לה' נ'ה' דטהלני כתם
דגלי קלה, ובה' לה' נ'ה' נ'ה' לדבריין לדבריין

שבתירות דוטה דודא אחר קינוי מסיק בסופת דף ד' ע"א דלא בעי אלא שיעור ביהה בלא ארצתה פרשי משות ואיכא למייר חדת הסתירה נתרצית לנו, אבל הכא שנכנס לשם עם אש שאינו מכיר ו אף במכירה בסלא בס בה הרוי חזאי יש להזיך נב כי לארצהה שללה לא סייד קביעות שיפור, אבל אף לאשה כו' שדעתה קלה ביחס לרחותה הוא ואיך שיעור גודל טובא משיעור ביהה אף לטירות ואיך לנשין נדירות אף שאין חותשות לאיסטרום אין מנות לסתם איטשי אלא גUTH וריזוי, ואף אם מכירתו לקדשה הא ציריך להשותה עמה בסבר ולשלם לה או ליתון לה משכון שג"כ הוא שיעור יותר גודל משיעור ביהה שהוא חזאי יותר מכל נסעה אורורה ואיכא מעלה אף דמשך כי' קומות, ובוגס בת טובה וכן כשאהה נcritה מהנינה את העמלה ש תוקף | מרווח וגעג בעיה פעמים ובנטיעת ארכחה לכמה קומות אה"ג דיש לאstor, אבל לא מזו כל דבר כו', ועם שתי נשים חזאי אין לאסור שיחוץו שלא יכול לבצל לשחיתן בזומן קדר כהה וממליא לא יוכל כל דמיותי מתשנה שלא טמי לבועל אותן.

ונגני ייזע,

משה פינשטיין

פ"מ ט'

אם יש לחוש בקריבה דחיבוק ונישוק באשתו
שמא יוציא זיל

כיו אידר תשימ

מע"כ נידי אהובי מادر הרה"ג מהר"ר יעקב עטנצלע
שליט"א, שלום וברכה לעלם.

הנה בדבר חבק ונישוק לאשתו כשהיא טהורת לו שהזכיר לך אידר הרה"ג מהר"ר פרדי שליט"א מה שאני אומר בה אל בקשת שאכטבו לך הענן תנע זה דבר שטרופת להיתר ולפעמים הוא גם מזון ביזא לזרק ספור לסתה רואי להחמיר לפקד בחמשת כדאיתם ברמ"א סימן לפס"ד סעי ה' אבל כתוב דכל מני סוכבת ואהבה שרי בלבד ת Hashem וכותב הש"ד אפילו בחבק ונישוק ומתיק דהוא גם מזון, אבל כתוב כתבי באג"מ אתי"ע ח'יא בסוף סימן ס"ה דהוא ביחס שלא יוציא ורשות רסל לפס"ד ע"ז משות ובאותו שרייל כה לא היישגן שיבא מה לדי החרור לחיציא ווע, אבל מתחבר שם אינו שיבא מה לחרור דחיציא ווע, אלא שיש לחוש לקישו ואבדר אין לאstor, דהוא ורמביים

וש לה לחוש לה ואין לחחשיב זה לשתייה, ואולי שנמנן רשות לילך לאריות מלקמת הפרש היא שתו נחינה רשות לכל מקום שתרצה זו שאמור לה אריה מקומות לדגמאathy שיאו יטלה לילך כשיקשת לה לשבע בית לבוד משות טסוברת שהבעל אינו וחודה מאחר שלא אסיך של מקומות אחר לא תלך אבל כשנתנו לה רשות למוקם אחד לא שייך שתחשוב שהוא גם נתינה רשות לכ"ט שתרצה, שא"כ זו עז הו ארכשא ולא ימצענה לך למוקם שגורשת לת לילך אין לאstor, ואולי גם החכ"א אינו אלא דוקא בפרטם אלו אף שלא מירש, עכ"ט תאטיר לא שייך אלא דוקא בפרטם

פ". זיזד פוחות משאשו מוחאה

אם א"א להיות זה יותר אלא פוחות מכדי שיעור טומאה לייכא אישור יהוד דבשביל החבק ונישוק לא גוזו אף שחבק ונישוק לא"א הו אדוורייטה, אבל אם מי שציריך ליננס לא דעת שחויר לא היה אלא משחן שלא כشعור טומאה אסור מפני החבד, שלנו לא יציר להחיר אלא כשתו שם שניות וצא האחד למן שליבא שיעור טומאה וגם יהוחד בכם על עטולו טטרו שבכתים גדולים-שרבה קומות זה ע"ג זה שנדחן שנקנעו שם רק איש עם אש שטומאה לkomaha לייכא שיעור טומאה שרך זה יש להחיר. ואף שחבק ונישוק בא"א הו איסטר אדוורייטה לא נאסר יהוד כשאן לחוש אלא להז, דהוא ביאת פגעה להרמב"ם הוא בלאו ולוקן עליה בס"א מאישות הד"ד ומ"מ לייכא אישור יהוד על טמי מדוורייטה אלא דרבנן מגירות דוד ובית דין, ואף אחר שגורו על יהוד דגוניה לא גוזרו אלא על יהוד דשייך לבועלה כתעבודה שאירוע ולא שייך למילוי מהו אישור יהוד לאיסטר דחיבוק ונישוק בלבד של"ד כפית היציר לחבק ונישוק לנכיתו היציר דביהה תא אפשר תיאיסטר יהוד והוא בשביב ששייך שחל בנים בונות וגם פטולין וממורין, וגם בל"ז אין לדמיין כל כ"ז נויה מזיהה ולכך אם לא שייך לחוש שהחויר היה שיעור טומאה לייכא אישור יהוד.

פ". השיעור דאיתור יהוד

ודאי לייכא שיעור לאיסטר יהוד דחיבוק ונישוק אף שלרמב"ם פ"כ"א אישור"ב ת"א הו איסטר אדוורייטה ממש לייכא אישור יהוד בשביב זה, והשיעור אם הו גס בתאשחת שנכנחת עמו והוא אסור בשיעור ביהה דהוא כדי לצלות ביזא ולגונמזה דהלהת בר"ע בסותה דה"ד או ציריך גומי לוח קצת בשיעור לשכב ולפשוט מוגבדים עד כדי שיזא ואפשרות לגלות את האבירים וגס להלביש נטחלה ואם מגד השכיבות נטלבלטו ובגדיהם לתקנות כמתחלת דרך או גולדים בשוק, ואם אין גס בה ואיך עד זומן כדי לזרזזה דנא מה

Rav Moshe writes that *Yichud* is intended as a safeguard against prohibited marital relations, and not merely illicit physical contact [which takes less time]. He further rejects the comparison to a *Sotah*, claiming that each scenario of *Yichud* is subjective to the amount of time they would need to actually come to do an immoral act, including time for seduction. Therefore, he concludes that it is almost entirely impractical for an elevator ride to involve *Yichud*.

אגרות משה אבה"ע ח"ד סימן סה אות טז, כב בתקילת דבריו נקט האג"מ שהוגם שא"כ שיעור טומאה בשביב חיבוק ונישוק שהם ג"כ אישור דאוורייטה, מ"מ מוחמת זה בלבד לא נאסר יהוד, שוב כתוב שככל און שיעור קבוע להזון, שכפי המבז ציריכם זומן שייכאו לידי אישות כולל זומן פיתוי וריזוי וכדו. ע"כ כתוב שלא מזין כל שיהיה אישור במצב כמו מעלה.

* [אך] ארשום בחרפי את אשר ראיתי הולם בסימן ט"ז סעיף ב' דבמקום שיכול לשחות כשיעור טומאה אם ירצה אסור אף"י אם מתייחד על מנת שלא לשחות

דמשמע קצת שהוא רק אסור אבל אין זה יהוד ממש לאסור מה"ת, ועיין"¹⁷ בהגהה"ה מ"ש מס' אמרי אש והמהרייל דיסקין ז"ל ולענ"ד נראה דין אמן שיחוד במקומות שאפשר לשחות כשיעור טומאה לאו יהוד הוא כלל ופשוט הוא כביעה בכוחה שגם להסוברים דיחוד אסור מה"ת ואיכה עלי' איסור עשה אף"יה לא שייך בכגון דא לחוש ולאסור משום חצי שיעור, שהרי גם אם הפתוח פתוח לרה"ר אייכא נמי שעיה פורתא שם ביחידות אשר אי אפשר כלל לשום אדם לראותם ואפי"ה שרוי ולכון אך לモתר הוא להאריך בזה.

אבל מ"מ נלענ"ד דכל שהיחוד הוא במקומות שהם כן יכולים לשחות שם כשיעור טומאה, או אייכא ממש איסור יהוד דאוריתיא על כל רגע ורגע שהם שוהים יחד גם לפני שהוא כשיעור טומאה ולאו בשיעורא תלייא מלאה, ולכון אף אם נמלכו באمثال ונחפזו לפניו שהוא כשיעור טומאה אף"יה כבר עברו על איסור יהוד וצרכיים כפרה, וכ"ש שאם רק בדרך מקרה נכנסו לשם אנשים וע"ז זה נפסק הייחוד שביניהם, נלענ"ד דבכה"ג יש לדונם בעברו ממש על איסור יהוד ולהליקותם על כך, דכמו שפשות הואadam שהו כשיעור טומאה דשפיר מליקין אותם אף אם יודעים ברור שלא נתמאו ה"ג גם לויקין אף אם במרקחה נתפוזו מקום סתירותם לפניו השיעור, וכמו כן במ"ש הב"ש באבן העוז סימן קט"ז סק"ב לענין עוברות על דת דafilו ביהود של פעם אחת היא נקראת עוברת על דת משה, נראה דאף אם קרה מקרה ונחפזו לפניו שהתחה כדי טומאה אף"יה הויל בכלל עוברות על דת וכదאמון דגם יהוד של רגע אחד במקומות שלפי מחשבחים שכאותו רגע היה אפשר להתחמה ולשהות שם יחד כשיעור טומאה היינו איסור יהוד ממש ולאו בשיעורא תלייא מלאה.* ברכם נלענ"ד לענין יהוד שלאחר קינוי דעתו לבעה גם בפתחו לרה"ר ובעה בעיר כמו"ש הרמא בס"י קע"ח סעיף ח' מהתח"ד וכן הוא בתוס' שאנץ במס' סוטה דף כ"ה, דאף שרבים סוברים שהוא רק נאסרת משום כך אבל מ"מ איסור יהוד ממש אין עין, אולם מלשון השו"ע בס"י כ"ב סעיף ח' "לא יתיחד עמה ע"פ שבעה בעיר", וכן מלשון התח"ד הניל' בס"י רמ"ב שכחוב "כיוון דקינה לה מאותו האיש חושין לה משום יהודafilו כשבעה בעיר" משמע קצת דחוין ממה שנאסרת לבעה אייכא נמי בכה"ג איסור יהוד** אך עפ"כ חושבני דאפשר שאף אם היהוד הוא במקומות שאפשר להתחמה ולשהות שם הרבה זמן ולבוא

Further *Iyun*: Rav Auerbach discusses at length the topic of "half-measure" as it relates to *Yichud*. He also looks at whether *Yichud* would apply to a woman whose husband is in the city but the man she is with is not aware of this.

יתר עיון: הסכמת הגרש¹⁷ לספר דבר הלהכה הגרש¹⁷ אווערבאך ז"ל מאיר טובא בענין חצי שיעור שיכול להימשך, וע"ש בסוף דבריו לעניןasha שבעה בעיר אבל האיש אינו יודע מוה.

ליידי טומאה, מ"מ כיוון דבעלה נמצא עכ"פ בעיר יש מקום לומר שם הם מתייחדים לכתחלה על דעת שלא לשאות שיעור טומאה דשפיר שי' לכתחלה גם מדרבן וצ"ע.

ومיהו אם נחיחדו במקומות סתר ולא ידעו כלל שיש שם אנשים נלען"ד דארך שלפי מחשבתם עברו ממש על איסור יהוד מ"מ אפשר דהו"ל כנחכון לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה כיוון דנהברו שלא שהוא שם ביחסות, ורק לעניין שהוא שאין בעלה בעיר אלא שהיא אינה יודעת וחושבת שהוא כן נמצא בעיר מסופקני דאפשר שמותר גם לכתחלה להתייחד עמה בכ"ג שגם אם המתייחד יגיד לה שבבעלה איננו בעיר לא תאמין לו כיון דס"ס אימת בעלה עלה ואין כאן איסור יהוד עכ"פ שלמעשה איננו כלל בעיר.

ומיהו אם בעלה כן נמצא בעיר אלא שהאשה טעה וחשבה שהלך לעיר אחרת מסתבר דיש בכ"ג איסור יהוד אפילו אם המתייחד יודע שהבעל כן נמצא בעיר כיון שלגביו דוידיה לא נזכר בשום מקום דמסתפי בעל, אך אפילו אם נאמר וכיון שלפי האמת הוא כן נמצא בעיר ליכא בכ"ג איסור יהוד, מ"מ נראה דארך שהאיש המתייחד עמה יודע שבבעלה בעיר אף"ה אסור אם הוא אינו מגלה לה והיא אינה יודעת, נראה שאסור ודאי ליתן לחבבו בשר טלה אם הלה חושב שהוא חזיר ורוצה לאכול בשר חזיר כיון שגם זה עיי סליה והן מבואר בקדושים דף ל"ב ע"א תוד"ה דמחיל וה"ג גם כאן הרי הוא מכשיל את האשה במחשבת פגול של איסור יהוד כיון שהיא אינה יודעת ומתייחדת עכ"פ וחושבת שאין בעלה בעיר.

ואמרתי משום כך שהנותן לחבבו מאכל בכ"ג שהמקבל היה צריך מן הדין לשאול אותו תחילה אם הוא כשר או לא, או אם הפירות שהוא נותן לו הם מתוקנים מתרו"ם או לא, דחייב הנותן בכ"ג להקדים ולומר לו שהפירות הם מתוקנים עכ"פ שאין מקבל שואלו על כך כדי שלא יכשלנו באיסור זה שהוא אוכל מבליל לבור תחילה אם מאכלו כשר או לא, ועוד יותר מזה נלען"ד דבכח"ג שהנותן יודע שהמקבל אינו מכיר ומעיקר הדין כי" אסר לו לאכול מפירותיו עד שיבור תחילה אם הנותן הוא אדם כשר שאפשר להאמינו, דיתכן שאסור בכ"ג להאכילו עכ"פ שהנותן יודע בעצמו שהוא כשר ופירותיו מתוקנים וגם אומר בפירוש למקבל שפירותיו הם מתוקנים, כיון שהוא ס"ס מכשיל את המקובל בזה שהוא אוכל אצלו באופן שמאז הדין אסור לו לאכול מפירותיו עד שיבור תחילה שהוא נאמן.

וכמו כן לעניין איסור יהוד למי שנכנס אצל אשא עכ"פ שהיא יודעת שבבעלה בעיר ומותר מן הדין להתייחד עמה אף"ה היא חייבת להקדים ולהודיע לו

שבעלה בעיר, וכן אם היחוד הוא בהיתר מפני שיש שם באותו הבית עוד פתח שהוא פתוח לרה"ר אפי"ה היא חייבת להקדים ולהודיעו לו על כך, דאל"כ אף שהמתיחד עמה אינו מקפיד ובינו שואל כלום מ"מ אם הוא בכה"ג שמצד הדין היה צריך לשאול נמצא שם היא לא תקדים לו הרי היא מסיימת ידי עובי עבירה ומכשילתו באיסור, והדבר צריך צריך הכרע].

ש.ז. אויערבאך

מרג'יש טיט מסקט ציוויל ללי הרכושה חוק [מח]. ו. עוד צענין זה, עיין לקמן סלכט ט, ס"ק י', עמו' ליג.

מעלית

במעלית צעלה ונפתחת לדלת נגד ותיו טסה שיעור טומחה, אין צוס הייסור ייחוד, והין צין צוז חי שיעור, להן וזה ייחוד כלג, ומה חלפקר למגור שלמת [דשינו צלה יפתח נגד שלמת] וזה לה נקלת ייחוד כל זמן צלה סגנון, להן דיכלן להיות צוז קלוקלים וייטה לה ליקוי ייחוד [חתך] ועיין לקמן.

אמנם מיל דין אין גרייך נחותה לקלוקן, ומ"מ להו מורת הרטעה. ויהפילו לה מעלית הו ייחוד, משיין צוז צעלה כעל.

ובאופן סיכון למגור לה המעלית נחוגן צחי חפץ להפתה, יש להסתפק לה מציב ייחוד, צין טפס נמעטה נמוך אל ייחוד, לה דלמה צינן צמוך עטמו עומו להפתה ע"י מעטה לה עוזה לה מעטה, לה מותה.

ובאופן סמוטר היה מומר לה רק כהאר יתנס עוגרים וצדים נמקום.

יחוד במקומות שימוש פעולות מצלהות

בזה לא יכול להתיימד עס הצעה נמקום סתל, ובמקומות כגון שפטות נחותה לצריזים מומר להין זה מקום סתל. נמקום סתל שימוש פעולות בס מוגבלות חלפקר על ייס ליהות לה מעיטה של הנמוכים נמקום, נכלויה נריה להין מקום זה מציב מקום סתל, מפני דצין צוז מילמת, צחי חפץ להסתפק להזות נמעטה, ולהין מילוק לה רוחים ע"י

דרן הרין, מ"מ ימוד לה מיקרי לספומקסים פג"ל. ויהמנס שהיתר מנוס צעלה בעיל יתקן והל מהשי כיוון שנמן לה רשות להן נasset.

איש צוואן האן רופחה, לעניין ליקוי הרכוש, פג'ידון חמוץ יומל, לברופף י"ל לנעצלת טריד ומיינו לה לדי מיננה, משל"כ נחים וולת הס כוונת חולה.

וההכרעה כוונת כוונת, כל מה לה מרג'יש טיט חסן ציוויל לדי מיננה חוק. ובאהשה הסוכנת האן רופף, אין מה התחזק הסוכנת מזוהה להרשות לה לדי מיננה כוונת כוונת מזוי.

היווצה מהג"ל:

א. אין ליקוי ייחוד כטהולכת האן רופף, [הס חיינו פרוין וכדלאן], הס ט הנשים ממיניהם חמוץ, ויהי לה קדמת סגורה [ולא נועלה כטפתה], מכיוון להין שלמת נועלה כטפתה, ויהי שמלה מדרן הרין חי נכסים נasset, מ"מ זה לה נקלת ייחוד.

ב. נכסת הא נימנו הפלמי כל רופף, להן סס עוד הנשים, פורי ו/or ייחוד, להן ה"כ שפטה פתום נחותה לרשות הפלמי.

ג. ג"ע הס יש להתיר נחסה להן רופף, מנוס ייחוד, כהאר צעלה כעל, להסתפק להין כלון לה היתר כל צעלה כעל"ר" מלון צעלה נמן לה רשות להן רופף [מח].

ד. לה רופף מתנגן בפליגות, מוסול להן נליו [כאתין צעלה עמה] ויהפילו נמקום פיקום נפש להקו. ויהפילו נמקום להן פהיאקו כל ייחוד.

ה. וכן לא יכול להיות נכסת נכסת לרופפה לה מרג'יש צעל ע"ז לדי הרכוש, והכלעה צוז, כל מה נפי מה שימוש. והס

ל יתר עיון

Further *iyun*: Regarding relying on cameras to avoid the prohibition of *Yichud*, the Chut Shani suggests a framework where it may technically work. However, he concludes that experience has shown it to be an unreliable deterrent and therefore should be avoided.

יתר עיון: חות שני הלחבות יחד עמוד רב בעניין לסייע על מצלמה להציג מאיסור יהוה, ע"ש שצדד בו, אך לבסוף כתוב שאפילו במקומות שיש לצדד להתריר על פי דין מ"מ אין לסייע ע"ז כלל שכבר יצאו מ��גולים רבים ע"ג

והו מוגען שחייב לרע לה יתגדר עליו. וכך מי שאינו צומל על דין, הרי הוא שהרי עבדו שחייב לרע יכול לאחתגדר עליו, ועלול הוא למטרו. ואיסור יהוד, עניינו וזה לה רק לטענו. למונע מה עז מעשה העבירה, הולג גס מיתיעיס מה המצתה ואלהן נחטף, והם אמתן כלום יתעורר אלהן נחטף, וזה אמתן לתמצע"ס "שאוחת בגויס הגדל", וחוזן מלדו, כמה קדasset לחיזק מנגניש מרתיעיס מה מהלך, וגם ריק מעז מעשה העבירה הולג גס מיתיעיס מה המצתה ואלהן נחטף, זה למונע.

יתעורר זו "הגолос הגדל". ובהזאת כבשו לנו, כגון שאולה בעריך היה פתח פתוח לרשות הראים, שמונשים כלום חיים לך מכם לסתה מה הימוקר המשעדי, הולג מונשים גס מה האריגת צל הנטיריות המצתה וטהרת הריגות זיכריהם לאחתגדר. ולאפתחתה.

וזהגה מוקוס כס נמלימה ננדס, וכך מופעלת כס מילימה, והוא אין האמנת צוה מונע למשא מלמטוף, הולג אין וזה מיטל מה האריגת ואלהן נחטף, דוש ירוע דמהה צלדים יכול לנשנות צהוב נצד, הולג היו עוזה צהדים חחר נמניא נבדה, הולג צהין מהris עימים ורק המילימה מילימה, האריגת הלהדס ונוצע צעם המשא טהרה מה מילימה, וכלן סמקוס הסוא נחצ'ן מוקוס פועל נמנע.

emmnu מה האריגת צל הסמלימות המצתפה. זהגפקי'ם נז'ה טהרה, צל סמקוס טהרה מוקוס כמו'ל כבשו שאליין זו הימוקר יהוד, כמו פתח פתוח לרשות הראים הלי זה מיטל מונע גס מה האריגת ואלהן נחטף, הולג צמוקוס צהלים יט' מה הקינ'ה המשעדי צל מיעשה מלמטוף, הולג האריגת צל ימוד קיימת צם, כמו צנואר נאלמתה, ממייל הולג צלה פטלאות נובעת מה אמתן לאחתגדר על השפלה צל ק"ען רומה.

המילימה צמעשיות נסעה מעשה, והוא שרווחים רק להדר זמן, לכל צהפק ללחות ולידוע כי מירתמי, והין זה מקום סתל, ודומית דמתיחד הדר עס מהה ומינוקת [ב] ופיילץ", צמדע למקף לדביס צזוק. [ועיין זה נקוף העניין].

אמג'ם גרייך לידען, הרבה למקומות שבופעות כס מילימה מה מילימה מקוס סתל וככ"ל, שיינו דוקה צמוקוס צהילימה מילימה מה כל חמוץ צבויים כס מימי'דים, וכך מילימה נטהלו כס מקומות, פינות וחווית, פוןיס נילך וסמלימה מילימה צביס כס יcols נילך וטהתchnoth מן המילימה ולבזרו כס הימוקר, פטיטל דהוי יהוד וטוקו. דהה זה סבל פצנ'ה, צהילוקו יהוד, ישנס צני חלקיים, ה', צמיטולר. ב', צהימת טהרה יכול לעמוד. ואהס וזה מילג'ה וטהת נטול עזוב,igan נכלת לפינה, צהו צגי'ה שנעול, וזה ימול, דזה מוקוס סתל, והגолос צל ימוד קייס גס ק"ען רומה" צל המילימה, כיזן ציט כהן מה האריגת צל הסמלימות המצתפה צמוקוס סגור נבנית מה, רק ציט מפליעיס הו כס מילים מה המפליעיס,igan נאלמתה מה צהילימה מילימה, וכלן סמקוס הסוא נחצ'ן מוקוס סתל.

וביתר כיהול לחצ'יך מוקוס סתל צמוקוס הסוא, וכל למי'ה ליטאים צמיל'ינו צ'ז'ל כבשו שאולה בעריך הו פתח פתוח לרשות הראים הראים וכדו', וטהרה צהדים ציקות הימוקר יהוד, דהה לרמצע"ס [נא] כתג, וויאלן מן קיימוד צהורה הגолос הגדל וכו', עי'צ'. פירוט: צל סמו'ת צל שטוד טהרה צמיהה וטהת נטול נאלמות ימול, הו טהרה מילימה צמי צנואר נאלמתה, ממייל הולג צלה פטלאות נובעת מה אמתן לאחתגדר על השפלה צל ק"ען רומה.

שער הדցין

[ב] קידושין פ"ה ע"ג: [נא] פlik כ"ב ט' כ':

נכס, שיב צוֹה ליקול ייחוד גמור [nob] [נג]. ודי, לפניו נכס קממייל לו קממייל ענמס מהרasis על המלמאות, ולמי להין כס יכוליס לחיות צומלייס על ענמס, ושיי ייחוד גמור. ובדבר מלו' נטה שאה שעוגלה, היל צעה"ב טהומל שאמקוס פהו' מלו'ם, והס לך הוּה רומה מה צמיגוּם, הס כן לך יועיל הוּה ערמו' לחיות צומער על ערמו'.

ומלבד זהת נטביה להחדרה שיטנס מכםוליס רכיס כאטמאליס ליקול יהוד על סמן המלמאות. ועל כן חיינן להין צוֹה הָת גדר קמייתת מדולויייל מהלמאות, ודלתה קביה ליכה לחיות נעולה, הס צוֹה ליקול ייחוד גמור, ולט' מהני מלמאות, היל צוֹה מילמת הָת כל האטנס צזו כס נטאליס, צלה מוקוס מוקטור וממחוזה מן המלמאות, ויט טלהן בעניין זה.

המלמאות, ולכטן צהומו מקוס לפינה צפס להין המלמאות לו לכתות, הט מיינו צוֹה קיתר, ושיי כמו חלון שפתות לרשות שלזים, להס יט מקוס להקתר מטא, לדוחי שי ייחוד, ומתקבר טכל שאקיצה כל יצחו קיס, הס ימלמאות להמגדר ולמלק הָת המפליען.

לפייך נמקומות ליכוּיס כטוֹםות צמי הנקמת הולחים, לו מוקומות לינה ואילו נכמי חוליס צנועד לעובדים וביסים צמיהלכטנס אס, ויטנס חדריס נפדריס כל חד וחד, וצמאלון המוביל למדריס הלו מסכינסה לבית, מופעלאת מלמאות, וכמדריס נט' מופעלאת מלמאות, ודלתה קביה ליכה לחיות נעולה, הס צוֹה ליקול ייחוד גמור, ולט' מהני מלמאות, היל צוֹה מילמת הָת כל האטנס צזו כס נטאליס, צלה מוקוס מוקטור וממחוזה מן המלמאות, ויט להודיע ולתראין נמקומות הילו וכיות

מכתבי מרנן ורבנן פומקי הדור שליט"א

הרבר ש. ג' נסים קרליין

רמת אהרן

הה"ר מאיר ג', במי ברק

ב"ד, יומן חשון תשע"ג

בעניין יהוד במקום שיש שם מצלמות, שיש שחשבו שהדבר מהTier להתייחד שם, והמכשלה בזה נהיתה מצויה, נתחביבנו להודיע שאין הדבר כן. אלא יש בזה איסור גמור.

נסים קרליין

שםואל הלוי ואזנر

רב אב"ד ור"מ

זברוז-מאיר, בני ברק

ב"ה יום השווון תשע"ג לפ"ק

שמעתי בצער כאלו איזה רבנים רצוי להתייר איסור יהוד החמור על ידי עין אלקטרי וכדומה, ולדעתינו דעת האיסור במקומו עומד וח"ז להקל בזה.

בעה"ח

שםואל הלוי ואזנר

שער הציון

[nob] וענין זה היה ענין למילוי פנימי המזולג בסוף מסכת קידושין, דאס טייל שיטנס נטיס רצום ונטיס רכיס, מטה"כ ניחד לו היל מזולג צמו"ה: [נג] ולעס קענין הס יט מפחמות גס לאונס מהליס לכתן לדילא, הס לדון לפי קענין צלה יט תלויות גזואה כל הנטיס צנאנטיס לדילא:

Halachos of Yichud: Part III Shiur

OTHER LAWS OF YICHUD

By Rav Yosef Jacobovits

A TRANSCRIPTION OF THE YORUCHA CURRICULUM WEEKLY SHIUR VIDEO

MULTIPLE MEN AND WOMEN:

The Shulchan Aruch rules that one woman may not be secluded with multiple men unless the wife of one of the men is present. If one man's wife is there, she will prevent him from doing an *aveirah*, and the other men will also refrain from sinning because they will be embarrassed to do something wrong in front of this man and his wife. Furthermore, the Shulchan Aruch rules that one man cannot be alone with many women.

The Rema rules differently. He says that two men may be alone with one woman, provided that they are "kesheirim," upright, frum people.

This *machlokes* is based on a Gemara in Maseches Kiddushin that says that a woman can be alone with two *kesheirim*, but is not allowed to be alone with two "prutzim," men of lowly caliber.

The Rambam seems to be of the opinion that no men today meet the standard of being labeled *kesheirim*. This is actually based on a story in the Gemara. It says that Rav and Rav Yehuda were once walking in the street when they saw a woman approaching. Rav said, "Let's run away so as not to be alone with her." Rav Yehuda asked him, "But didn't you yourself say that two *kesheirim* are allowed to be secluded with one woman?" Rav responded, "That is true of the righteous men of the past. We are not on that level." The Rambam seems to feel that if the great Rav and Rav Yehuda did not consider themselves to be *kesheirim*, it is certain that no one today meets that criterion. The ruling of the Shulchan Aruch follows the Rambam.

The Rosh and other Rishonim, however, disagree and say that upstanding people of today do meet the standard of *kesheirim*. The Rema rules like them and says that the average frum man is assumed to be a *kasher*, as long as it is not known that he is *parutz*. Accordingly, Ashkenazim can rely on this opinion.

ONE KASHER AND ONE PARUTZ:

What if a woman is alone with two men – one of whom is a *kasher* while the other is known to be a *parutz*? The Maharshal rules that this is not a problem. He says that the *parutz*'s presence is enough to ensure that the *kasher* will not sin, so there is no problem of *yichud*. The Shev Yaakov disagrees and says that a *parutz*'s presence is not a safeguard, and the prohibition of *yichud* would apply. While one should try to be stringent and avoid such a situation, since this is a question of a *d'rabanan*, one can be lenient if need be.

I recently received a question from a man whose wife works at a high-level position in a certain company. Her boss wanted her to accompany him to an important meeting and offered her to travel with him on his private plane. When asked who else would be on the plane, the husband told me that it was possible that the only people on the plane would be the boss, his wife, and the pilot.

In this case, the boss was a frum Jew and would be considered a *kasher* according to the Rema; however, the pilot is not religious and is assumedly a *parutz*. While we just said that it is possible to be lenient and permit *yichud* with one *kasher* and one *parutz*, there are other factors that would complicate the story.

For one thing, the pilot of a plane is confined to the cockpit for most of the flight and cannot go to the back to walk in on the passengers. For this reason, it is questionable if his presence could be used to negate the problem of *yichud*.

Secondly, there is a rule that even two *kesheirim* are only allowed to be alone with a woman while they are in a city. They are not permitted to be alone on the road because one of the men may need to use the facilities, which would leave the other man alone with the woman for a certain period of time. This may also be a problem on a plane, as the pilot may need the facilities while the plane is on the runway or after landing, which would leave the boss and employee alone together for some time.

There also is a halacha that even two *kesheirim* can only be alone with a woman during the daytime, but not during the night because one of the men may fall asleep. This problem would probably not apply in this case, as we can assume that a pilot won't fall asleep while on the job.

Because of the potential problems, I told the caller that it was not a good idea for his wife to fly with only her boss and the pilot on the plane.

WHO IS A PARUTZ?

As we mentioned, the Rema says that men are assumed to be *kesheirim* unless it is known otherwise. Rav Moshe Feinstein adds a caveat that even if a person is frum, he must be confident in himself that he is strong enough not to come to sin. If a person suspects that he is susceptible to fall into sin, he has to consider himself to be a *parutz*.

The Shevet Halevi adds that any person who is connected to matters of immorality is considered as *parutz*. For example, he says that a man who watches television is a *parutz*. Presumably, he would say the same today about a person who uses the internet without a filter. I did, however, see in the notes of a distinguished Rov that he asked Rav Dovid Feinstein if someone who watches television is considered a *parutz*, and Rav Dovid said that although such a person has moral failings, if he is generally frum he does not fall into the category of *parutz*.

POSSIBLE SOLUTIONS TO YICHUD PROBLEMS:

As we said in previous segments of this series, if a man and woman are alone in an office after hours, when no one else is in the building, there would be a problem of *yichud*. Some have suggested that a potential

solution may be for one of them to lock themselves into his or her private office and not to emerge until the other has left. Is this a real solution?

Rav Moshe Feinstein says that this is not a good solution because the one locked in the office could come out at any time or the one outside could convince the one inside to let him or her in; therefore, there would still be a problem of *yichud*. The Chazon Ish is quoted as taking a more lenient view. He says that since the normal way is for the man to initiate matters, if the woman is the one locked in her office and the man cannot get to her, it would be permitted, provided that she remains locked in the office until he leaves. It would, however, not be okay for the man to be the one locked in the office while the woman is in the outside room.

It is said in the name of Rav Yosef Chaim Sonnenfeld that he took an even more lenient position and permitted this even if the man is the one locked in the office. He bases his view on a Mishnah Berurah that seems to say that if a man is locked in his bedroom for the night, there is no problem of him being alone in a house with a woman.

Practically, it would be best to avoid such a scenario altogether. In cases of need, one can rely on the Chazon Ish and have the woman lock herself in her office. If one has absolutely no other option, perhaps one may rely on Rav Sonnenfeld and have the man lock himself in his office.

USING A CHILD AS A SHOMER:

Another solution for a *yichud* problem is to use a child as a *shomer*. The Poskim write that a child who is old enough to understand what is going on but is not yet old enough to be seduced to sin can serve as a *shomer* in order to permit a man and woman to be alone in the presence of the said child. This could be a solution to a common problem. If a man and woman have to be alone together in an office on a Sunday, a child who is home from school can be brought along to serve as a *shomer*.

The Chazon Ish is quoted as saying that a boy who is six is typically old enough to understand what is happening around him and can be a *shomer*. Girls tend to understand things at a younger age, so a girl can serve as a *shomer* from the age of 5. Other Poskim say there is no exact age, and each child is different, depending on his or her maturity. On the other end, the maximum age for a girl to be a *shomer* is at age 9. [A older boy would be considered a second man so it would generally not be *yichud* in any case. Also, if the girl is the man's daughter, she can be a *shomer* even if she is an adult.]

USING A SHOMER AT NIGHT:

As we said, one person cannot act as a *shomer* at night because there is a danger that he might fall asleep; therefore, if a man and woman are alone in a house at night with one child, that would not be sufficient *shemirah*. Two children, however, would suffice.

It should be noted that "nighttime" in regards to the laws of *yichud* is not defined by sunset; rather, the normal time when a person goes to sleep is called night, as that is when we have to be concerned that a person may fall asleep. For a child, it would be considered nighttime at the time the child normally goes to bed.

According to some Poskim, another potential solution for a man and woman who are alone together would be to arrange with someone to pop in from time to time to check on them and to serve as a *shomer* in that way. If this is done, the person shouldn't just stop by once during the night. They should come by enough that the man and woman

know that he really could arrive at any time.

A non-Jew cannot act as a *shomer*, nor can a *parutz*. In all cases, an adult *shomer* must be an upstanding, frum Jew.

VIDEO CAMERAS:

A common contemporary *shailoh* is whether a video camera can serve as a *shomer* to permit a man and woman to be alone together. For example, if a man is alone in his office with his secretary but they are being tracked by a video camera that the man's wife can view whenever she wants, is this permitted?

According to some Poskim, if the wife checks the camera from time to time and the man and woman know they realistically could be under watch at any time, the camera takes care of the *yichud* problem.

I have received *shailohs* about whether or not it is permitted for an engaged couple to go to an escape room where they will be alone, but the manager will be able to watch them on the video cameras. According to what we have stated, this would not be a solution if the manager is a non-Jew or non-religious Jew. If a frum Yid would have access to watch the cameras, it would be permitted.

THE SHIUR OF YICHUD:

How long do a man and woman have to be together to create a problem of *yichud*? The *Minchas Yitzchok* seems to say that the problematic time for being alone is 5 minutes. Rav Moshe Feinstein says that there is no exact amount of time, and it depends on the situation. If the man and woman are very comfortable with each other, the timeframe would be very short. If they don't know each other, the timeframe would be longer because he would need more time to convince her to do an *aveirah* with him. Similarly, one man with two women would have a longer timeframe than a man with one woman, as it would take longer to seduce two women than one.

The Poskim discuss men and women being alone in an elevator. While most elevators could stop at any floor, which means that the man and woman are only secluded for a very short time, in tall office buildings there often are express elevators that don't stop for upwards of 40 floors, which would leave a long time for the man and woman to be alone and might constitute a problem if they are comfortable with each other from beforehand. It is possible that today's elevators, which travel at a much more rapid pace than those of the past, no longer have this problem.

Rav Shlomo Zalman Auerbach writes that if a man and woman are alone in a place where they could possibly be together for a timespan of *yichud*, even if they don't intend to stay there that long, it may be forbidden. This is because there is a rule of "*chatzi shiur asru Torah*," the Torah forbade one even from doing half an amount of a prohibition. An example of this problem would be in the aforementioned case where a woman locks herself in her office while a man works in the outer room. If the woman would need to use the facilities, she would only need to be in the outer room for a few seconds while she is walking through. This is less time than is problematic for *yichud*; however, she technically could stay in that place for a longer time period and create a problem. This would be a *chatzi shiur* of *yichud* that Rav Shlomo Zalman would seemingly deem problematic. It is unclear if Rav Moshe Feinstein agrees or disagrees with this ruling, and if one finds themselves in such a situation, they should clarify the halacha with a *Rov*.

To watch the video or listen to the *shiur* given by the *Dayan*, visit:
www.baishavaad.org/yorucha-topics
Or signup to receive them via whatsapp: 732.232.1412

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

MISSION

*To facilitate and provide a framework
for the frum businessman to gain the
in-depth halachic knowledge he needs for
contemporary business dealings.*

*Through increased knowledge and guidance,
Yorucha will elevate the frum public's
adherence to halacha as it pertains to
choshen mishpat and standard business
practices.*

What

This ambitious project will harness the collective expertise of a team comprised of advanced talmidei chachamim, experienced, seasoned Dayanim, that are well versed in corporate practice and common business norms.

Collaborating with a talented group of editors and writers, they have created a syllabus and curriculum of study, with accompanying shiurim and personal guidance, enabling participants to have the tools to proclaim with confidence, "Yes. Nossasi venosati be'eminah!"

How

The core curriculum is segmented in modules, and can be learned as an individual self paced; or, participants can join chaburos coordinated by the Bais HaVaad for those that desire group study. Page by page, step by step, the learning will be facilitated with a daily audio "Blatt shiur" guiding the participant through the sources as well as a weekly video shiur presented on each topic by Dayanim that will share fundamental and practical applications of the sugya covered.

Daily practical Q&A applications of the subject matter will be offered alongside through the Business Halacha Daily series.

Why

As participants amass a broad and deep knowledge on an academic level directly from the source – coupled with real life scenarios presented by experienced Dayanim – they will acquire the clarity to determine not only what is a **תָּשַׁלֵּח**, but, more important - why.

Only through **עֲמָלֹת בְּתוֹרָה** – understanding the fundamentals of the subject – can one truly appreciate and internalize what defines right and wrong.

Fulfillment and satisfaction in the realm of the divine is like no other. A mesayem masechta revels in the transcendent feeling of his accomplishment. Truly sublime and the envy of his peers.

Contemporary businessmen have their own, unique, 'siyum hashas' at the completion of Yorucha curriculum. It is the moral imperative of a frum yid, and now accessible to all.

The *hadran alach* of Yorucha is the ultimate badge of honor and medal of distinction for the businessman of our times.

Similar to a sofer who, with his intensive knowledge of hilchos safrus, is confident and secure in the propriety of his profession; so, too, businessmen will gain the peace of mind knowing with conviction that they ply their trade *be'eminah uveyosher*.

Core Curriculum

(subject to change)

PART I Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2*
 - › Obligation to Adhere to Civil Law
 - › How Civil Law Impacts Agreements Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
 - › What Constitutes a Minhag
 - › How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Introduction to Choshen Mishpat & Business Halacha -1

- Gezel - 3
- Gezel Akum, Ta'os and Mate' Akum -2
- Geneivas Da'as - 1
- Acceptable Marketing - 1
- Halachic Considerations of Corporate Gifting - 1
- Halachos of Employment -4
 - › Backing Out
 - › Where Backing Out Causes a Loss
 - › Working Pro Bono and Hiring Jewish
 - › Obligations of Employer and Employee
- Halachic Deals and Documents - 4
 - › Understanding Asmachta
 - › Agreements and Kinyan Devarim
 - › The Halachic "Agreement Validation" Clause
 - › Non-Competes and Non-Circumvent Agreements
- Partnerships & Corporations - 4
 - › Structuring
 - › Legal Entities and Trusts
 - › Management
 - › Divisions of Profits and Losses

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and the Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments & Kinyanim

- Hasagas Gevul & Competition - 4
 - › Ani Hamehapech
 - › Ma'arufiya
- Kinyanim Expounded - 4
 - › Mechusar Amana
 - › Mi Shepara
 - › Situmta and Kinyanim of the Marketplace
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 3

* Number of weeks for this topic

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser - 8

Tishrei 5782 (Yom Tov Edition)

- Pruzbul and other Shemitah Topics

Winter 5782 - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Collections and Bankruptcy- 2
- Ribbis Fundamentals - 3
- Heter Iska - 1
- Ribbis by way of Commerce -4

Winter 5782 - 2nd Semester

- Gerama, Garmi, Professional Advice & Malpractice- 4
- Lashon Harah in Business - 2
- Yichud and Gender Related Practices in the Marketplace -4

Nissan 5782 (Yom Tov Edition)

- Avodah Zara and Business - 2
- Maintaining a Facility on Pesach

Summer 5782 - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 4
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2
- Shabbos & Commerce - 8

Summer Break 5782 (Special Edition)

- Shabbos & Commerce - 8

PART IV Industry-Specific & In-Depth Supplemental Tracks

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Previous Topics
- Nizkei Shcheinim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker, Pruzbul, and Other Choshen Mishpat Topics

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen and Lifnei Iver
- Foodservice Arrangements
- Partnerships and Ownership Structure
- Ancillary Businesses
- Finance and Ribbis
- Nursing and Housekeeping
- The Halachic Home: Eruv, Mezuza, Tevilas Keilim, and Medication
- Compliance and Fiduciary
- Hiring and Poaching
- Avodah Zara and Chukas Hagoyim Issues
- End of Life and Other Medical Matters

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies & Commodities: Se'ah Bes'eah Applications
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions - Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits & Price Guarantees
- Tarsha- Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jev's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication & the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

CURRENT YORUCHA CHABUROS

BAL HARBOUR, FL

R' Yakov Tzvi Blejer
Rabbi Zelig Privalsky

BALTIMORE

Khal Ahavas Yisroel Tzemach
Tzedek
Rabbi Dovid Heber
Rabbi Mordechai Shuchatowitz
Rabbi Shaul Elchonon Sofer

BELLE HARBOR, NY

Congregation Bais Yehuda
R' Dovid Semel

BOSTON

Congregation Chai Odom
Rav Dovid Moskovitz

BROOKLYN

Bais Aharon (Felder's)
Rabbi Heshy Wolf

Beis Hamedrash Of Flatbush
Rabbi Tzvi Yaakov Zolty
Rabbi Moshe Arieff

Flatbush Park Jewish Center
Rabbi Eli Moskovitz
Rabbi Yisroel Perelson

Magen Avraham
Rabbi Duvi Bensoissan
Rabbi Eliezer Elbaz

Yad Yosef Torah Center
Rabbi Eddie Kassin

CATSKILL REGION

Tamarack Hills - Ellenville
Rav Dovid Grossman

CHICAGO

Agudas Yisroel of
West Rogers Park
Rabbi Moshe Scheinberg

Shaarei Tzedek Mishkan Yair
Rabbi Reuven Gross
Rabbi Yishai Broner

CINCINNATI

Cincinnati Community Kollel
Rav Meir Minster

CLEVELAND

Beis Doniel
Rabbi Dovid Aron Gross

DALLAS

Congregation Toras Chaim
Rabbi Yaakov Rich

DETROIT

Lakewood Kollel
Rabbi Boruch Miller
R' Eli Blumenkhal

FAIRLAWN

Rabbi David Pardo

FAR ROCKAWAY

Khal Zichron Moshe Dov
Rabbi Ahron Stein

GATESHEAD, UK

Rabbi Dov Oppenheimer

GIBRALTAR

Massias Hall
Rabbi Rafi Bitan

JACKSON

Khal East Veterans
Rabbi Baruch Issac

HOUSTON

Meyerland Minyan
Rabbi Menachem Bressler
Rabbi Shea Lazenga

LAKEWOOD

Bais HaVad
Rav Dovid Grossman

Bais Medrash Ohev Yisroel
Dayan Shmuel Honigwachs
Reb Shaya Ellinson

Bais Medrash of Chestnut
Rabbi Yosef Greenfeld

Bernath and Rosenberg
Rav Baruch Fried
R' Yossi Schuck
R' Yehoshua Wolf

Bitbean
Rabbi Aryeh Caplan
R' Ephraim Arnstein

Clearstream Chabura
Rabbi Yosef Fund
R' Yitzzy Rosenbaum

Kehal Nachlas Yaakov
Rabbi Mayer Boruch Turin
R' Moshe Netzer

Kehillas Heartstone
Rabbi Zecharia Wiesenfeld
Rabbi Avrohom Ellman

MADISON

Madison Executive Offices
Rabbi Daniel Dombroff

Minyan Avreichim Sefaradi
Rav Ariel Ovadia

LAWRENCE

Greater Five Towns Chaburah
(In Formation)
Reb Yakov Lowinger
Rabbi Mattisyahu Blumenthal

Yeshiva Gedolah Ateres Yaakov
Rabbi Yisroel Gold

LOS ANGELES

Bait Aaron Torah
Outreach Center
Rabbi Moshe Nourullah
R' Avraham Hirshberg

Kollel of LA
Rabbi Zalmen Frager

LIDO BEACH
Lido Beach Synagogue
Reb Yakov Lowinger

MARGATE
Young Isreal of Margate NJ
Rabbi Yankey Orimland

MINNEAPOLIS
Minneapolis Kollel
Rabbi Maeier Kutoff
Rabbi Binyomin Stoll

Yeshiva of Minneapolis
Rabbi Binyomin Stoll

MONSEY
Brisker Kollel
Rabbi Michoel Illes

Congregation Torah Ufila
Rabbi Moshe Langer

Haverstraw Community
Chabura
Rabbi Tzvi Rubin

Khal Chaye Avraham
Rav Yechezkel Spitzer
Rabbi Eli Moskovitz

Monsey Night Kollel
Rabbi Yisroel Sapirstein
Reb Shimon Marlin

Zichron Yakov
Rabbi Yehuda Russack
R' Simcha Levi

NEW HAVEN

Kollel of New Haven
Rabbi Menachem Prescott

PASSAIC

Rabbi Yaakov Pascal

PHILADELPHIA

Philadelphia Community Kollel
Rabbi Yosef Prupas
Rabbi Yaakov Baum

QUEENS

Congregation Ohr
Bechor Halevi
Rabbi Chaim Schwartz

RIVERDALE

Riverdale Kollel
Rabbi Michael Ghermezian

ST. LOUIS

St. Louis Chabura
Rabbi Eliyahu Chaim Goldstone
Reb Yaakov Klein

STATEN ISLAND

Kehillas Niles
Rabbi Dovid Waldman

TORONTO

Kollel Ohel Yom Tov
Rabbi Chesky Weiss

THORNHILL

Ateres Mordechai
Thornhill Kollel
Rabbi Yosef Rothbart

Kollel Ohr Yosef
Rabbi Eli Kohananoo

WATERBURY

Yeshiva Ateres Shmuel
Rabbi Bernstein

WEST HEMPSTEAD

Beis Medrash of
West Hempstead
Rabbi Dov Greer

Young Israel of W. Hempstead
Reb David Felt
Reb Aaron Gershonowitz

WOODMERE

Aish Kodesh
Rabbi Yoni Levin

Kehillas Bnai Hayeshivos
Rabbi Shmuel Witkin

TO CREATE OR JOIN CHABURA CONTACT US

 732.232.1412

888.485.VAAD(8223) #302

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

WEEKLY DEDICATIONS & SAREI ELEF

Mr. & Mrs. Michael Abramson - Los Angeles, CA

R' & Mrs. Chaim Gross - Lakewood, NJ

R' & Mrs. Saadia Zakarin - Monsey, NY

R' & Mrs. Yudi Hertzberg - Monsey, NY

R' & Mrs. Avrohom Kohn - Jackson, NJ

Rav & Mrs. Yechiel Becher - Monsey, NY

R' & Mrs. Yossi Wexler - Lido Beach, NY

R' & Mrs. Michael Reiser - Brooklyn, NY

Mr. & Mrs. David Yitzchaki - W. Hempstead, NY

R' & Mrs. Ephraim Ostreicher - Far Rockaway, NY

R' & Mrs. Yaakov Klein - St. Louis, MO

R' & Mrs. Ari Schwartz - Monsey, NY

Mr. & Mrs. Tzvi Meltzer - Kew Gardens, NY

R' & Mrs. Refoel Rockowsky - Monsey, NY

R' & Mrs. Yossi Bauman - Lido Beach, NY

Mr. & Mrs. Steve Milstein - Lido Beach, NY

R' & Mrs. Shimshon Bienstock - Los Angeles, CA

R' & Mrs. Dovid Bloom - Far Rockaway, NY

לזכות זיווג הган בקרוב
אסתר שיינדל בת שלומית | ברכה אסתר בת דינה

R' & Mrs. Tzvi Rieder - Monsey, NY

R' & Mrs. Ahron Wolfson - Monsey, NY

R' & Mrs. Shumy Reichman, Brooklyn, NY

R' & Mrs. Avi Steinberg - Lido Beach, NY

Mr. & Mrs. Alex Berkovitch - Lido Beach, NY

SPONSOR YORUCHA

& help disseminate this relevant
and engaging platform **for free**

TO THOUSANDS WORLDWIDE!

- Become a Yorucha Founder \$25,000
- Dedicate a Month of Yorucha \$18,000
- Dedicate a Ma'areh Mekomos Booklet \$12,000
- Yorucha Corporate Sponsorship \$10,000
- Ma'areh Mekomos Booklet Distribution \$5,000
- Single Topic Corporate Sponsorship \$2,500
- Sponsor a Week of Yorucha \$1,800
- Sarei Elef \$1,000

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

- 📞 888.485.VAAD(8223) #303
- ✉️ yorucha@baishavaad.org
- ➡️ baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.